

308767

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3. } చెన్న పట్టణము 1916 నంబి జూన్ నెల 22 వ తేది గురువారము } NO 70
నంపుటము. 3. } న శ నా మ స ం వ త్స ర శ్రేష్ఠ మా స బ హు శ స త్త మి 2. } సంచిక 20

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

ఇది

శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి

గారిచే న్నాయఁబడినది

వెల 0.4-0] [హాట్టిజ ప్రత్యేకము

ఆంధ్ర సత్రికా కార్యాలయము

7 తిరుకొండీ వీధి, మదరాసు.

అతివృష్టకాలమునకు తగిన శిశోరాక వికారణి యేది?

మన చందనాది తయిలము

ఈతయెను వారమునకు రెండు తిదనలు ప్రాతః కాలములో రానుకొని స్నానముచేసియెడల పిల్లనీకదిగున, కన్నులుంటు, కపాలవృష్టం, బంటితలనొప్పి, తలతిగులు వెంటుకలు రాలులు, శయనపునున్నది. తీక్షణతైన బుద్ధి కలుగును. క్రయము దర్శన 1-కి రూ 2-0-0

ఇదిగాక మాకర్ణ నువానన కిక్కిరొడియు నువానన గున్నును. కొబ్బితుగును, ముగంధ స్నానపాదీ, కేళాంగము చందఃపత్రదళ, అక్షరహ, కేసరిపత్రదళ, పునకు, జవ్వారి, అంబుగ, మొదలైన వస్తువులు దొరకును. క్యాటలాగు కాని సివారె వ్యాపకతెను. కే. ఆర్. వి. అంబు కో, 455 నువానన వ్యాపారము, మండకోణము.

K. R. V. & Co PERFUMERS, KUMBAKONAM.

కారదాంబ

ఇది

స్త్రీధర్మబోధినియను నాటకము

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.

సంఘమురాచారసంస్కరణమునకు చూర్ణముందు జూపబడినది. అందరును జదివి ఓరవలయును.

8 అణాలు వెలగలది 4 అణాలకు పంకబడిన

హాట్టిజ ప్రత్యేకము.

చిరునామా:—

ఆంధ్ర సత్రికా కార్యాలయము,

7, తిరుకొండీ వీధి, మదరాసు

దేవదత్త విభూతి

భూత, ప్రేత, విశాచ, పీడ నివారణి. బాలగ్రహ, అకాల మృత్యు సంహారణి.

వెల రూ. 1-4-0.

తపాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

హనుమానంబును నీ విభూతి మంత్ర యుక్తముగా నొక ఈశ్వరోపాసకునిచే సురక్షావృద్ధిదక్షతలచే వాధారణముగా చంటి కిడ్లలను, నూతికా గృహములను, మనో దుష్టములను శ్రీ పురుషాత్మలకు అంకించి ఓడియగ్రహభాదలను నివారణచేసి సౌభాగ్యములనుగ నొనర్చుటలో జనుభిక్షయ్య, బంధవిమోచన, కలహాంతి, సర్వగ్రహకాంతి మొదలగు మనోహంభలను సిద్ధిచేరది, ఈశ్వర భక్తిసంపత్తి అనురాగ కంతులుగ, విద్యార్థులకు భారతీయ ప్రశ్నముగను జేయుటలగును. ఇట్టి ఆధునిక ప్రాప్తికరమైనట్టియ, హస్త ఆంక్ష కాంతి గాయనియు నగు నీ దివ్య విభూతిని విశేషలక్షణ ఉపయోగపంది సదాశ్రుతి వ్యవహార అభిప్ర సద్ధి గాంచును. దీని కి సందేహము లేదు. ఇందును పరితిఫలముగా మహాజలలు భక్తితో నిచ్చు దివ్యమును ఈశ్వరార్పితముగా వీర వారాహులు సంతోషముగాను వినియోగించవలెను.

ఇదిగాక ఈ మహాదేవాశ్రమమున ఎట్టి ప్రతిఫలములు కోరకయే యోగశక్తిచే గ్యాములు నివారణ జేయబడును.

473 చిరునామా:— మహాదేవాశ్రమము, శికింద్రాబాదు.

13-6-6 Devar's Divine Healing Elysium; Secundrabad, DECCAN.

దయయుంచి యిటు చూడఁడు

1. నిత్యకర్మాక్షయము— సర్వకార్యభియోగము ఇందు స్నానవంధ్యకంఠకాది ౪౦ విషయములుగలవు ౧౨-౦-౦
2. గిరిభాగము సంస్కృతాంధ్రభాష్య సమన్వితం. ౦-౦-౦
3. శ్రీశైల త్రగ రత్నము. ౦-౦-౦
4. మోగవాసిపర్వ రత్నములు— సాంధ్య తాత్పర్యము. ౦-౦-౦
5. హతయో ప్రదిపి— టీకా తాత్పర్యసహితము 3-౦-౦
6. మోగవాసిం జలము— సాంధ్య తాత్పర్యవివరణము ౧౦-౦-౦
7. రాజయోగిత్వారము ౨-౦-౦
8. అభిరేఖ్యతాస్త్రము— తొట్టివెద్యము. వచనము 3-౦-౦
9. ఈ ఖగోళ విద్య ౪-౦-౦
10. శోగాగోగ్య విశేషము ౦-౦-౦
11. ఆర్థికమంత్రము— సర్వకార్యభియోగము ౦ ౧౦-౦
12. తీర్థశాస్త్ర మహాలక్ష్మీప్రకరణము ౦ ౦-౦
13. భక్తిజయము— వచనము, రభాగములు 3-౦-౦

వలయునా:— మానేజరు స్వధర్మశాఖిని,

407 గుంటూరు ౧౦౦ ప్రా. వీధి.

Silks! **Silks!!** **Silks!!!**

అంత్యం!

హనుమాన పావ్వికొలది పరిపంచ అందమగు నుత్తమః ఖిషింనుచున్నది. ఇతలు తమ శరీర సౌందర్యమునకు కలయు నుత్తమలతో జనుత్తమింనుచున్నాడు. హనుమానకు అందమైన నుత్తమలతో మును ధరించుచున్నాడు. పరిధమైనది అందుచే జనోపయోగముగలదు. మా గ్వలాభము కొలనను, జపాన్, మూత్, వెంగలూను మున్నగు స్థలములందీ మేలెనెట్లు తెప్పించి అనేక అందమైన అంచులలో (బెల్లూంను, గోంను, దక్షిణానంను, మామిడ ను, దిండికల్ అంచు గ్వెరా) ఎక్కువవాణ్యము, తిలుచు, తిరుగు, పూవుగల, ఖంబువాలు, చీరలు, పంచులు, కొడుతానా, తలగడ్డలు లోనగునవియు నేయుచుచున్నాము. ఇదివరలో మాకర్ణట్టులు ఖరీదుచేసి వాలో మువ్వరండి మాకుచేసె యోగ్యతాశ్రియత మేము తయారుచేయుచు బట్టయొక్క ప్రాశస్త్యమునకు నిద్రోసము. కలయినాడు ఈకిందీ చిరునామాకు వ్యాపకతెను.

ఖరీదు	వెడల్పు	పొడవు	గజములు
12-0-0	47	8	మూత్ పట్టు ఖంబువా తెలుపు, గోడెన్ కలకులాను
10-0-0	47	8	మూత్ పేక ఖంబువా, తెలుపు గోడెన్ కలకులాను
7-8-0	47	8	జపాన్ పట్టు ఖంబువా తెలుపు
11-4-0	27	5	మూత్ పట్టు కలకుడ్డ, తెలుపు గోడెన్ కలకులాను
11-4-0	32	5	మూత్ పేక తలకుడ్డ, తెలుపు, గోడెన్ కలకులాను
8-12-0	32	5	జపాన్ పట్టు తలకుడ్డ, తెలుపు.
3-0-0	54	1	జపాన్ పట్టు కొడుకడ్డ, తెలుపు.

ముప్పన సోమరాజు, పెద్దాపురం, గోదావరికల్

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు వదులుతును, వాటిని వాడుతారు అని తలచియున్న వారు మోటారుబండ్లు ఎట్లు రథానో యేర్పాగములు యేర్పడవలెననుకో భాష్యము యివ్వవలెను. ఇది రెండు మాసములలో శిక్షణ పర్వ మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి రంపకును, అంచులకు ఖీను 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి కొనుగొని వాల్ నెల 16 వేది నుండి ప్రాసెస్ అవును. క్లాసులో చేరదలచి ఏ గ్వర్టులు వాన్ 31 కి క్లెయిం గారి అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలెను. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినవో నిద్రోసములకు లాభియోగమును. ఈ క్రింద సుదహరయవారికి ప్రాప్తియోగము.

41) గ్యాలీ అండ్ కో, ప్రాప్టి, మదరాసు

Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

I
నర పేధమాల.

జీ విక్రమదేవ వర్మ.

నియోగ-వెదిక సమ్మేళనము!

ఈ శిష్యులలో నొక విశేషమును వ్రాసిన వ్యాసము
 నులొందకయు, వైదిక-నియోగభేదము లెప్పుడు వచ్చినవా
 యగు వివాదము జరగవలయు. చెందిజేల కర్మరములకుఁ బూర్వ
 మే నున్న ములఁ గూడఁ బ్రమాణము జన్మి. కాని ఈవిభేద
 మందొందు జేయుట మాట్లాడవచ్చును. ఈ పశ్చిమేశ్వరమునకు
 వాస్త్రీ మూలములు లేకయును. విరియు. కాని ఈభయము
 ములందుం బృథులలకొనుములుగ నుండుట సత్యము. అవి
 నశింపఁ మాట ఆ తరంబై సత్యము! ఇ గ్గి ము చదువుకొనిన
 కొందఱు నాగతు లింపమృత్యునకు సంసిద్ధులైనను తిరిగివలకు
 నామామయే శేను. వర నాగరియు సహితియ నుటజేగాని,
 పశ్చిమేశ్వర వాంఛ్యము కలుపుకొలేకు. ఎక్కడైన నొక
 తిరుగు అతిశ్యాభిమ వివాదము, లెనను, అవి విరియు
 నివాదములలోనో, మునుముతి వివాదములలోనో చేయు
 న్ను. అవి లెక్కఁగ జేవు. ఇరువుల వారిలోను. ప్రము
 యును దీరికంద గలయును కొందఱు నియోగులు వైదికులకు
 కర్మమునుచునే నున్నారు. వైదికులు నియోగులకు అర్పించుట
 గాకరాదు. ఇ వియే గాక వైదికులు నియోగులను. మహారాజ
 శ్రీ అవి సంబోధించుచును. నియోగులు వైదికులను బ్రహ్మశ్రీ
 వగైరా యనియోగించుచున్నారు. సనాతన ధర్మమునకు
 బాదుపనుచున్న కాశీభట్ట బ్రహ్మశ్రీ గారు సహితియ తియ
 న్నానానుభూతి నియోగులకు మహారాజ శ్రీయైనను, వై
 దికులకు బ్రహ్మశ్రీ యనియు, నునియోగించుట లేకలేల్లము.
 కొట్టికొత్త వాస్త్రీ గారు వైదికులను అనుగలని చూడుటయు
 సహితుగ రహస్యమే. వైదికులు నియోగులను అప్రా
 ప్యులులగు గ్రామరూపమున నాపుటయు సమభరనిద్దమే.
 ఈభేదముద్దుఁ దాకి కర్మహితులకుఁ బ్రాకి ఉపన్యసము
 జేకునక నలవరఁజేయుటయు సర్వజనవిరితియు. పారంపర్య
 ముగఁ బ్రాకి మహిమనఁ జేయఁబండు లెన్నియో గలవు.
 కాఁబట్టి ఈపశ్చిమేశ్వరము మఃబోజి సామాన్యులు పత్రి
 కాతరంగులకైఁబెరి బ్రహ్మత్వించినను అగణ్యోదన మగును.
 మనమును. అటు వినివారలే అగును. వినినను కదిపఁసించెదను.
 ఈపశ్చిమేశ్వరము అసంభరమునయే నానయ్యకము. ఒకవేళ
 ఇవవాసులక రలకు వైదుమ్యములదగి, ప్రాత్రికలిగి, కలసి పని
 చేయుటకైనను కొంతకాలము పట్టును. ఇందులకు ఇచ్చును
 సామన్యములొనికి వచ్చుచున్న సనాతన ధర్మసభలు తప్ప

అందుకే కోక విన్నపము.

ಶ್ರೀ. ರಾಂಜೀರಾಜ್.

తదితర అవకాశములు లేవు. ఇక్కడ నైనను పూర్వార్థపరా
యములకును ప్రక్రియలు, పండితులు పూనుకొనినవి గాని ఇం
కొక పుష్కరముకై నను శాస్త్రరూపము వహించడు. తనవో
మామూలును భిన్నమండదు. మీరు మిక్కిలి ఉపద్రవక
రనుచున్నారా! మోక్షనాథం వేయగోపాలరావు.

చ. బి. ౫.

ఏలమువేయబడు సరకుల జాబితా మదరాస్
అండు సదరక్ మరాటా రెయిల్వే జనరల్
ట్రాఫిక్ మానేజరు ఆఫీసులో పుచ్చకొనవచ్చును.

ప్రకటన

భూమి (గ్రామములు).

1. జీవీగుంట. 2. కలకవర్. 3. నిడదవోలు.
4. బొమ్మిడి 5. జట్లపాలెం. 6. అట్లపాడు.
మకాం, జీవీగుంట } జీవీగుంట గ్రామాలు, రిజివర్.
24-5-16

476-17-6-16

అలంకారశాస్త్ర విచారము.

ఆంధ్రకవితా విమర్శసంధ్యాలి కా స్తోత్రము పుష్పము.

గంధకర్త : కురుగంటి సీతా రామయ్య.

ఇందు ప్రాచ్య సాశ్వత్య విమర్శనా గియ
మము లుచ్చరింపఁ బడినవి. కావ్యమన నెఱుంగు
వలెనో, కవిత్వలక్షణ మెట్టిదో, విమర్శన-మ
శ్రోవను సాగవలయునో, కావ్య నిర్మాణమున
కలంకారము లావశ్యకమునో, కావో, మొదలగు
నంశము లన్నియు తేనెలొలుకు నైలి^{నో} ప్రాయః
బడినవి. ఆధుభాషా కుమారుల కిది మిక్కిలి
యుపకరించును. వెల. 0-8-0.

ಪೆಲ. ೦೨೪-೦.

వలయువారి క్రింది చిరునామాను వ్రాసి
తెప్పించుకొన వచ్చును.

చివుకుల మల్లికార్జునశాస్త్రి,

479-17 6-16 వేమూరు, గుంటూరుజిల్లా.

చాలా శ్రేష్ఠమైన ముక్కు-పొడి.

పలనా 1-కి రూ. 0-1-8, వీశె 1-కి 3-0-0

సూర్యంధ్ర ముక్కపాడి

బుడి 1-కి 0-4-0 దజ్జ 1-కి రూ 2-0-0

వలయువాడు క్రింది విలాసమునకు వాగ్దాయుడు
తే. పాప మన దానియందు

5. బొమ్మరంగ ముదలయ్యలు,

ಮೈಸೂರು ಬೆಂಕಿ ಸಂ. 1.0. ಮೈ. ದಾ. ಸಂ.

మదరాసు పీల్చుపార్కు వందరూపాయలకొక పటము



శ్రీ చక్రవర్తిగారి జన్మదినమున ప్రచురింపబడిన కారవలిరుదముల పట్టికలో పేరు గానక ఆశాభంగము మొదలవారిలో నొకరు.

హైందవ విద్యార్థులు.

నర్జాన్ వుద్యాన్ గారి యభిప్రాయము.

కడకన శనివారము జరిగిన కలకత్తా ప్రెస్సు కలెక్షన్ లైబ్రరరీ కమిటీ వారి ఆహ్వానమునకు ప్రతినిధులుగా నా. న్యాయ మూర్తి శర్మ బ్రాహ్మణుల గ్రామపాఠశాలకు హాజరయినపు డీ క్రింద సంక్షిప్తముగా బడిన విషయము ప్రసంగించిరి :-

నన్ను గౌరవించినందుకు మీకు కృతజ్ఞులము. కార్యాలయములలో నాకు కలెక్షన్ లైబ్రరరీ కమిటీ వారి ఆహ్వానమునకు ప్రతినిధులుగా నా. న్యాయ మూర్తి శర్మ బ్రాహ్మణుల గ్రామపాఠశాలకు హాజరయినపు డీ క్రింద సంక్షిప్తముగా బడిన విషయము ప్రసంగించిరి :-

విద్యార్థులయొద్ద లోపములు గలవు. (ఎవరియెవరు లేవు?) కాని, ఈ లోపములు క్రిమానకై ఆత్మగౌరవము మొదలగు కొన్ని ధర్మములను సంబంధించి. వారు సంపాదించిన యీ గుణములు క్రిమిపాపములు. ఈ లోపములు లోపములయందును సాధారణముగా కోరదను. కాని, జనులుగాను సేవ సేవాపరాధములుగాను ఆత్మగౌరవము హీనములగు నుండుటకంటె, వారు నేను, వారా లోపములను గలిగి యుండుటే యుచితమని తలచెదను.

కమిటీగారు ఉండలేరు. విశ్వము భగవద్భక్తి (శక్తి)నిభిమును, కలియిన దృక్పథము నా మరొక క్రియ దంశముగాన మూలభూతులన్నియు నా విభిన్నములను తాపములై యున్నవి ఎట్టి దైవసంకల్పమున నవి ఏర్పరుపబడినవో ఆ విధానము వారు సక్రమముగ ననుసరింపలేదు. అని వారుగూడ ఘోషించి ననుసరించి మూలభూతి కాదులను పనిచేయలేదు.

వారు విదేశీయుల పెద్దరి ననుకరింపరాదు. భారతీయులుగ నే యుండలేరు. తమపూర్వుల వాఙ్మయమును కళలను తత్వ శాస్త్రమును మతమును వదిలి వానికనుగుణముగ మామూలు తెలుగు కలుగజేసికొనలేదు. పితృవేదములను మునుమును తీర్చుకలసియున్నది. అట్టిపితృవేదములను మనములకు పరచినవో వారుమన తోడ్పడకు. కాన నెల్లవారును తమ యాత్మకు తమతమముఖార్థముగ ననుసరింపరాదు కావలెను. మరియూ వారుగౌరవించబడ గోరుదున్నాడు గాన స్వతీయముగ తే గ తు ను స్వభావము నకును ఆ మనుజులను రీతిన నూతన గుణములు కలుగుటకు వారిని ప్రోత్సహించు వారిని విద్యార్థులు గౌరవించవలెను. దాన్వ్యావకరణముతో గూడిన అంగడిలో బడివెళ్ళుచున్నవారి పాఠశాలలను తొలుతు కొడుకు కిది కేటము విలసిల్లుచున్నది. ఒకపాఠశాలలో విద్యార్థులకొర లేర్పరుపబడిన పరిస్థితిగ్రంథముల పట్టికను నేటికంటె మెరుకు తలపెట్టించింది. వానిని చదువువారు భారతీయులగు రవి మూడొకపదిగిన గ్రంథము వానిలో నొక్కటియును గూడ నాకు కనుబడలేదు. విదేశీయులనుగూర్చి వారు చదువుటకు విదేశీయుల సహాయము వారు పొందుటకు నెట్టివిధ్యంతరమును లేదుగాని స్వతీయమును మాత్రము వారేయర్హుడగుదు. ఇతరవిద్యనదాని వారుగ్రహించినపు డది యన్యముగాక స్వతీయమే మునున్న వారు దానినుభవమునకు తెచ్చుకొనవలెను. ఈరీతిగా భారతీయశక్తియు జ్యోతియు కాగలదు. అట్టిదృఢమునకు కారణముగనుంధములును మరికే తెచ్చుకొనవలెను కాగలవు. అట్టివో నితరలక్షణ నిగ్రహించబడగిన వానిని గ్రహించుటచే సంహితమును భారతీయగృహ మేర్పడగలదు. క్రొత్తదృక్పథమును తానొక శక్తినిదా నును నని యను భవమునకు తెచ్చుకొని స్వతీయభివృద్ధిని స్వతీయభివృద్ధిని దృఢముగ సంకల్పించుకొనవలెను. ప్రస్తుతము హిందూజాతియు కాశ్యోకమొనరి శక్తివర్ధకముల మతము, ఆయుర్వేదము, రుద్రాభిషేకము ఇతరులకు నెప్పుడుగ వాదింపక గ్రహించి యున్నాడు. శక్తియుగా భౌతికముని నాతిలంఘనము. ఇట్టియుగ దేవతయును నేను చేయవలసిన యావశ్యకతయనునదాను తత్వముగనుండుటకు నేను చాల సంకల్పించుచున్నాను. నేనీదేశమున నివసించు భాగ్యమును నోచుకొనిన 25 విత్తములలోను అత్యుభయము క్షేత్రాల పాచ్చిదని నుడువులను నాకు చాల సంతోషముగ నున్నది. నేను భాషనీతి గ్రహించుటకు నిరంతరము ప్రయత్నించుచున్నాను. నేను దానిని విద్యార్థుల కేరములయందును మానసములయందును గ్రహింపగలిగియు మరెవరుగ్రహింపగలిగియుండును. విశ్వప్రద్యుమనునది మూల ప్రద్యుమనది యధార్థముగ భారతీయ శక్తియుగ నుండవలెను. కాన నేదాద్యము ప్రారంభ నమమున విద్యార్థులు గురునమస్సును ననుసరించి ప్రార్థనము నెల్లవారు నిరంతరము నున్నవగును. ఈశ్వరుడు మనల నిలుపురకు కావాలిగాక. ఆతడు మనకింపురకును తోడ్పడునుగాక. మనమిరువురమును మన శక్తిసంతయును వినియోగపరచి పనిచేయుదముగాక. మనము చదువుదానిని వ్యాసము చేసికొందుముగాక. మనలో వివాదము లేకుండుగాక అని ప్రార్థించదగును.

అతివాల్మీకి రజస్వలా వివాహములు

చ. నరసింహ రావుగారికి సమాధానము. కనుకరి మార్కండేయశర్మగా రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.-

మతసంబంధములగు వివాహాది విషయములను గూర్చి తమతమ స్వేచ్ఛానుసారము సంస్కరించవలయునని ప్రయత్నించి నిరుత్సాహములు మాతాశులయిన మననవాగ్వికల్పా మములు కొంతకాలమునుండి తమ చేతులదీసి సంస్కారములన్నియు శాస్త్రీయములే యని చెప్పబడును ప్రకృతియును సంబంధమున్నదో లేదో అని అయినను కచారినక ఏదియో కొన్నిశ్లోకములు చదువుట వారికి తమకు దోచింపబడును చెప్పి శాస్త్రవిశ్వాసము గల వారల ప్రమింపచేయుటయే మొదలు వెట్టినుట సంస్కృతభాష వెలిగిన వారలకు వికలమే. ప్రకృతియు, చట్టి నరసింహ రావుగారు ఆయామునే ఆపలంబించినారు. అయినను దీని వారు బుద్ధిపూర్వకముగ చేసినవారలు గాదు. ఏలయును బుద్ధిపూర్వకముగ సవాతన భర్మయును చెడగొట్టవలయునను తలంపుతో ఆశ్చర్యము వారు "పురుషార్థ ప్రకాశము" అనుపేరుతో పూర్వోత్తరసంకల్పముల గమనింపక వ్రాసినగ్రంథమునుండి కొన్నిశ్లోకములను మంత్రముల నడవారిందివారే గాని నరసింహ రావుగారి నిషయములో అభ్యవేదాది గ్రంథములు కంఠామూలక దని నిష్పయముగా చెప్పగలను. సత్యమునే గ్రహించవలయునను తలంపుగలదే ఉదహరించిన మంత్రములను క్రింద విషయమునకును సంబంధము గలదో సంస్కృత మొట్టిగిన వారి నడిగి గ్రహించుట మంచిది. నాల్గువేదములును శుభాముఖముగ ముద్రించింది నలయునెవల నే నొసంగెదను. పూర్వోత్తర సందర్భముల నడవారింది వైచనములు ప్రకృతియును మునకు సమాకాయము కావు. అతివిషయమును వ్రాసిన విషయము చాలవెరుగును. విషయమెట్లున్నను ప్రతికాధిపతులు ముద్రించక. ఏపత్రికా సంపాదకరణము ముద్రించెనని వాగ్దానము చేసియెవల వ్రాయుటకు సిద్ధముగా నున్నాను.

తమవార రావుగారు ప్రకృతియును సంబంధములేని "వీర దైవాద్యైత్యములో" మున్ను వ్రాతలవ్రాసి యాత సామెతలె అట్లుట వాడిగాదు అని నిగమించి. అయా విషయములకు సంబంధించిన శాస్త్రముల నభ్యసించక వ్రాయు వారి వ్రాత లెట్లుండును ప్రశ్నకు వైవాచికసమాధానము వ్రాసినచాడును. అతి బాల్మీకివాహ, రజస్వలావివాహ వర్గములో ఈవ్రాతవ్రాతలు ఏమిసమయో!

అంధ్రీకత్రికా స్వతీయ విత్తములు, సభాధిపతులు, గుంటూరులోని కొందఱు సంస్కారవాదులు ప్రకృతియును అంధ్రప్రదేశ్లో ప్రకటించిన విషయము నేను చెప్పిన దారికి భిన్నముగా ఉన్నదని అంగీకరించుచుండ మన రావుగారు మాత్రము "నేను పూర్వోత్తరసంకల్పములను కోపమునవ్వినే నె" అని వ్రాసినదిని ఆశ్చర్యముచున్నాను. నాకట్టి భయములేదు. పూర్వోత్తర సమాఖ్యలకు కోపమునవ్విన భయములేదు గాని సంస్కృతులకు కోపమునవ్విన భయము. ఏలనన తమ కనితరనిందించు వ్రాతలను, చెప్పిన చెప్పినని ఆశ్చర్యముకొని వారివై సందర్భములే! వ్యాఖ్యానములు చేయుటకు మన రావుగారును, వారియితరుల దిగియెరగి యేనుడి.

రాష్ట్రీయ కాలమాన స్థితి. — ఈమే 17-న లేదో అంతమైన వారములో, పశ్చిమతీరును వన్యముల మిక్కిలి విస్తారముగా యునీనది; నీలగిరిలలో విస్తారముగా యునీనది. గంజాము దిశాభివృద్ధియు గోదావరిజిల్లాలలో వానిగూడునీనది; తక్కిన స్థలములలోతక్కిన గాను సాధారణముగాను యునీనది, చేరులోని వైరులు సాధారణముగాను వాగుగాను ఉన్నవి, కాని మూడుజిల్లాలలో అక్కడక్కడ కొన్నిచోట్ల వాడిపోవుచున్నది. మఱికొన్నిచోట్ల ఇంకను వర్షముకావలసియున్నది. కటి చెరువ మెరువైనది ఒప్పించుచున్నది. మొత్తముమీద కంటలు సాధారణముగాను యథాప్రకారముగాను ఉన్నవి. యథాప్రకారము కటి చెరువు మెరువైనది. కతువుల యాలోగ్యము మొత్తముమీద బాగున్నది. నీటివనతికృష్ణ గుంటూరు కడక కోయంబత్తూరు పశ్చిమతీరు నీలగిరిలలో నుత్పత్తి గానున్నది; తక్కిన జిల్లాలలోలేదు. సాధారణముగావచ్చు చాలకు కాని, ఎదురుమేర మొత్తము మీద దొరకు చున్నది. కెలలు యథాప్రకారము కలిచి యున్నవి.

ఒక ఆంధ్ర యువతినుండి

అన్నీ చే దిపించుకొని పాణిత్తాగము చేయుట.

నిజముగ జరిగిన సంగతులు.

“మనోహరా! మనమెప్పుటికి నన్ను? కావ్యముల నెల్ల త్రీపుని గడలేనవారు భవ్యులు. చిరకాలమునుండి యున్న వారోక కృపగాక మీరాద తనకులను మనః పూర్వకముగ నొకటియు రోజుకని నేవించు పుణ్యమునాకు లభించును. కాదా! నేను భవ్యునిగానా? అనుకుంటున్న భవ్యుని సంగతిని కాపురముచేసి చాలదా? మీరాదతనకు ముఖం కనెం బందములు. అంతా పుష్పములలోనూడ నన్ను భవ్యుని చేయును. వాకిక నెలవొంతును. తున్నమైన నీ నూతనరము నీటి పవిత్రమును నూత్న దేహముతో మానసిక సౌధము ప్రదర్శించువాను. నేనుభవ్యుని, భవ్యుని. నీచరికలై నురణమేమేమి. కనుక ఆత్మహత్య మహాపాపము కాదు. బహిరక వాంఛల త్యజించిలమివాకి ఆత్మహత్య లెక్క కాదు. ఒకడే నీవదలవెట్టికార్యము సామాన్యమై పోయెను. బాధగానుకలమై, దోష భూమిమై మన దైవహానికలము కలుగు గా! ఇట్టివానియ విదాంతులగు మరలు మేల్కొని పుట్టించుకుంటున్నా!”

కనకలెఱుగెన్నమా సుమయమున సరళవృత్తయ యగు నొక ఆంధ్రద్రావిడ ఎగ్రినేసిసంగతుల కెందు దిభింపద? ఎడవొగ్గమును నీవకలుండునా? వృద్ధుల విదాంతులగు వారునురణమునకు ఒప్పింతుగొనె యావాలికి కలీకరలు గాన, నీచరికలై నురణమేమేమి. కనుక ఆత్మహత్య మహాపాపము కాదు. బాధగానుకలమై, దోష భూమిమై మన దైవహానికలము కలుగు గా! ఇట్టివానియ విదాంతులగు మరలు మేల్కొని పుట్టించుకుంటున్నా!”

అప్పుడారు గ్రామము తెలంగాణ దక్షిణమున 10 మయళ్ళ మాండులనున్నది. కిన్నెలజలగు కరుమాంబంబునకి ఒంకారయగ్రామమున దుర్బలించెడిది. సామాన్యముగ్రామము సులలితగాక వేరియ్యగారు వికాసప్రయలు, శ్రీవిద్యాభి మానలు. ఒంకారము తిలకలై నము నందరిం బుట్టి యుటచే నేకవర్గగా రామాలిగా రామాలిగా కెంచి సంస్కృతాంధ్రభాషలకు చెప్పించుచు నచ్చి. ఒంకారమునకు పుట్టినద్య చెప్పించల మునయి, పరిసరముల వివాహము చేసి మానదరము, వేంకయ్యగారి యింట్లెన్నియో భావము అందెనుగాని యవి నెరవేరకు ముందే వారు బలంకలయె. కాని వేంకయ్యగారి యాదర్శమును కల్గి యున్నది. అందుచే నెలకొన్నయందుకొని ఒంకారమున కిట్టి భయల లోడ్చుచును బట్టిరి. ఆమె వివాహమున కైపు తీర్చుచులు చేసినను తిగిలకుచు దొరకుట కిదికాకలుతలకడెను. దీనికంతకు సంఘము వేమెగాని కారి క్రయతా భావము చెప్పుక విలలేదు. తల్లింపుముం దెక్కలవిద్య జరిపించారు లే... ఏ నాలుగుమక్కలలో చదివెనానినవారికి బోలెడుకట్టును కావలయును. అన్నియును జరిపి యుక్తగురువులు దొరకుటలేదు. ఒంకారము వివాహమున కిట్టి బలంకలయె.

ఒంకారమున కిట్టి బలంకలయె దులు నాటినది. తంబాబు భద్రగా భద్రగా, కల్లూరముడలమున నొక సంబంధముజరిగినది. భద్రుడు విద్యాంతులగు, పేరు తమ్ముని కొండెవ్వరాయుడు. భద్రుడు నాన్నది సంస్కృతము. రాక్షస సంస్కృతా క్రాంతి బహుళకు ప్రయా బుధులాయుః ఒంకారమును, వీరిద్వి అచ్చులయ నందు భద్రులు చేసిరి. ఒంకారము ఆత్మహత్యక కల్గి కొన్నిరోజుల కెక్కడ నున్నతనవారి భర్తతో అప్పులయారుచచ్చెను.

కొండెవ్వ నాయకుగారు విద్యార్థులు లగుటచే ఏ నలుగురో వచ్చి యున్నాక్షిక్ మట్లాడిపోవుచుండిరి. ఒకనాటి యొదయము. వామూరుగ చిన్ని వెద్దలు నలుగురువచ్చి వెల్లిరి. భావించునకు లేవలసిన వెల్లియె నాయకు గారును స్నానము నకు లేచిరి. చిన్న వెద్దలు నలుగురు కూర్చొని వెల్లిరి ప్రకటించు దొరి కెనని ఒక పరిచారికుడొక రిగియును వెల్లి వాయుగానికి తగ్గగా వారు చచ్చె కొని యున్నారెవరొని సాయంకాలమున భార్యభర్త లిద్దరు నిసేదముగ కాలక్షేమముచేయుచుండిరి. దా ప్రస్తావన తెల్పిరి. భర్తయు చాలసేపు బలియలుగిరి ఒంకార మాకాగి తమను చచ్చెనాని అభివేదించెయె గడ్డవర్తముతో కన్నులు జలసలరాతి భర్త పాదములు తడిసిపోవుచుండ జీవితేశ్వరా!

ఫీజీ నిర్బంధ వాతము

సి. ఎస్. ఆంధ్రూస్. ఎమ్. ఏ., డబ్లిన్. డబ్లిన్. పియర్సన్, ఎమ్. ఏ., బి. ఎస్ సి గార్ల రిపోర్టు:—

ఈస్టింగులలో హైందవుల కొనకెడి వైద్యసాహాయ్యము విద్యావిధానముల దృక్పథములను లేదు. హిందూదేశ ప్రభుత్వమునా రంగీరించిన నువ్వకములగు నిబంధనలు అధినివేశించుదంతకును పాటించుటచేత, నిర్బంధ హైందవులలకు మొత్తముమీద సున్నతస్థిరముగా నీ వైద్యముచేయుటనున్నది. ప్రస్తుత మా ద్వీపములలో ప్రభుత్వ వైద్యకాశాధికారిగానున్న డాక్టరు లిందిగారు, ప్రభుత్వ నిబంధనలను, కూచాలు తప్పకుండ మాత్రమే కాక ప్రభుత్వ వైద్యమునకు మాత్రం భంగము కలుగకుండ, ఆయుర్వేద వైద్యముకు మిక్కిలి పాలుపడినారు. నిర్బంధ హైందవులలో మరగాముల సంఖ్యకొద్దయే వారి పాలుంతు. ఫలము. అట్లని యనింతు ప్రకరమైన విషయము లేకపోలేదు—కేసు మరణము లధికమగుచున్నది. నిర్బంధవాగ్ధానన మునునా అన్నతకాలము ఈలోపము నుండవలెకాదు. ఏలయున, ఆ కానంతకారము తల్లి దండ్రుల నిరాదరణక తప్పదు.

వైద్యకాశాధికారి యొక్కయు క్రింది యావ్యంతుల యొక్కయు సాహాయ్యము ప్రభుత్వమే యైనను ఆ మహాకావ్యమున కంతకుండి యెంతమాత్రము చాలని మాకు తోచింది. ఆయుర్వేద యొక్క మాత్రం దృష్టికరముగా నన్నవి. క్యూధి తిపోవుటలన మేము తక్కిన ద్వీపములకు కల్పితిమి. కాని, ఆ ద్వీపములలో నీ సరియె వైద్యసాహాయ్యమును అభ్యుజ్జయి మహావైద్యులను. కాని, మేము మాదిరి బాగున్న... 4 వ్య ద్వీపము(తెలం విశాఖ) లో కన్యకల విషయమై జలుగుచున్న మహా ఘనకావ్యమును గురించి హైందవులు తియింతలా మే ప్రకరించుచున్నాము.

అనిర్బంధ హైందవ ప్రజల విషయమే మాత్రమే మధ్యమైన వైద్యలోపము లున్నది డాక్టరు లిందిగారు తియింతలా కామే మొరట మాకు తెలియింపబడు. ఈ హైందవులు, హిందూదేశముందు ఇక్కడ నాటిల బాంకి యలగాను, జబ్బుచేసినపుడుతిథిగా వైద్యసాహాయ్యమును పొందు కలవాలుపడినారు. అట్టివారి వలనముదిరి యభ్యాసముల సీరిండినవక, తాము వైద్యము చేయుచుకొంటును ముందు బాగ్యత్రేడి సామ్యువాయుని వైద్యుల కిచ్చు పదవిని కొత్త గాన వలంబించుట చు ప్రరము వారు మిక్కిలి యజ్ఞాల; కొండలు సంపన్నులున్న; విశేషించివారు నిలుపేను. వైద్యుల కధిక మగాధనముయ్యలసి

యన యుగములను, వేంకయ్యకుండులట్టి మేరుకా గ్గువో కల్పించి ఉత్తరములో తిపోసిసంగతులను ప్రాసీయుండును. త్రికరణకుప్పెగ నాయు జేవరరాధముత్య. నేక నిరవరాధి. తిందోషము నాగోపించి పంతుంటి కాపురమును పామచేయుట కే మర్యాదవో సకల్పించుగొని యిచ్చు చేసి యుండును. అప్పుతల కలలో విషమితువు పడినది. ముప్పేతసాగరములో హోలాసలము పుట్టి దహించివేయుచున్నదని చెప్పకొనెను.

నిర్మల్యమ వ్యాకములతో, దీభారముతో, వ్యాక యోకముతో, సరళభావముతో ఒంకారము చెప్పి మాటలు భర్తవ్యాకములకు కలచివేయలేదు. వారి ముఖమున వైర ద్వయము కలుగలేదు. మంతోషముగ నే యుండిరి. ఇందుక సేపు భావ్యవోకార్చి “పేమయి! ఇప్పుడు వచ్చిన చేతున్నది. వేదినీళ్లకు ఇంట్లు కాలివా! గిట్టినవారు కల్పించిన మాటలు నిజమగునా” యని తలికి గడిచుండితది నివారణమువారు బయటకు వచ్చిరి.

ఒంకారజేదికి 20 యేడ్లకే మాత్రం గొప్పిపోయినది. గదిలోకల గడియవేడియుండినది. గదిలో నగ్నికేవుకు రగుల్కొని తాండోమాడుచుండినది. మంటలనుభ్య ఒంకారజేది, తలెల్లతలల మెరయుచు దహన మగుచుండెను. ఆమెనునన్ను చలించలేదు. నిరభావముతో భగవంతు నారాధించుచు నిలవబడి యుండినది.

మంటలూది నలుగురును వచ్చిరి. భర్తయు వచ్చెను. కాని ముప్పటికప్పు యు వైపోయినది. చికిత్సనలక ప్రయోజనములేక చివర కొంకారజేది వైరసాగ్నిత్యము చేతెను. ఒంకారజేది సరళవృత్తముతో ప్రాణత్యాగమునకు ముందుగ ప్రాసీని లేఖగాని సంగతులకు కంటి తిట్టెట్టువారు లేరు.

వచ్చినప్పుడు వారు దానిని మహాకష్టముగా పరిగణించెను. కొన్ని దృష్టాంతములు మాకుండు: నిర్బంధప్రజల నిమిత్తము కట్టబడిన యానుకూల్యాలలోకి అనిర్బంధ హైందవులు చేరగోరు నడల, తాము నిరాధారములగు భుగవలదివే కాని, వారుదినమునకు 2 పిల్లలకు చొప్పున ఆసుమిత్రి అధికారుల కియ్యలెను. దీనిని ప్రకటించుటకు వారు మేజస్ట్రేటుయొక్కగాని కలసల యువ్యోగియొక్కగాని ప్రత్యేకాజ్ఞకు పొందలేదు. వ్యాధికాలములో ఈయుత్తమవుతు పొందుటకు సాధారణముగా ఆలస్యమగును, అంతరాములును గలవు. ఇందులన, వెంటనే వైద్యసాహాయ్యము పొందలేననది యుద్దేశముతో వారప్పుడేని ఇగ్గిపు డాక్టరులకు ఎక్కువజూరచ్చెనరు. అంతకుమా హైందవలోగి కుటుంబము ఋణ భాగములన (తంగిపోవును. ఒకడుభార్య ప్రసవము నిమిత్తము వైద్యులకు 150 రూపాయలుకచ్చు వెల్లివెలు. కాండది మొదలెప్పటికిని ఋణగర్భుడై మే యున్నాడు. అట్టి సందర్భములలో ఎంతమాత్రమునై వైద్యము లేని వైద్యము చేయుటకు సాధారణము. వాడ మాత్రము చాలా బాధ పడెదరు, ఒక్కొక్కప్పుడు పాణిములుకూడగోల్పివుచురు. ఫీజీ ద్వీపమునంతలను తృప్తికొన్నదై హైందవవైద్యుల కొక్కడమునలేదు. ఆయుర్వేదము యునానీ వైద్యమునైక మసాధ్యములు.

విషజ్వరవ్యాధి నాటకకలము నిమిత్తము ఒకప్పుడొక హైందవకుటుంబమునందు ఆసుపత్రిలో ముందుకాజ్ఞాపించబడినది యొక యుంక్లె యు వైద్య వ్యోగిగారు చెప్పివారు. ఆసుపత్రియలోని యొక్కొక్కరును, అక్కడ నుంచ బడినంతకాలము, దివసునకు 2 పిల్లలకు చొప్పున ఇయ్యలెను. ఈసందర్భముచు సామ్యుప్రయ్యుకొనుట మిక్కిలి యత్రమచుని ఈకళచెప్పిన ముయ్యుడై పరిగణించి దానిని తప్పించుటకు ప్రయత్నించెను.

ఇట్లు విశేషదర్శిగము ప్రయ్యుకయే అనిర్బంధము హైందవులకు చేచ్చుకొనెడి మంచియనుపత్తియొకటి నునాలోకలదు. మేరుకల్పికి నచ్చిచూచివారు. అందు ఫీజీయునును హైందవులను నేను సాహాధమునన్న విధముమాడిగా మిగుల సంతోషమునంది. పాన్తొంధదకలొకాంతి సంతోషకారమువారు వేర్వేయు వాత్సల్య సుంచుడిడివార; కాని, యిప్పుడు వారు కలసి మెలసి నుఖముగా కాలక్షేపము చేయుచున్నాను.

ఈస్టింగులలోనిక సముచిత వేరములయిన హైందవ వైద్యులును రిప్పొమనెనల అక్కడి హైందవప్రజల కెక్కువ యానకులముగా మునుననెడి విషయమును మేము చాలసేపు డాక్టరు లిందిగారితో ఆలోచించితిమి. ఆమన యా కధతికి సంపూర్ణముగ నచ్చుతించెను.

అక్కడి హైందవుల కందరక ప్రసవ్యులు వారు భర్తకుగా వైద్యకాలకుద్ధ్య విషయములందు సంపూర్ణమును సాహాయ్యము చేయవలసెడి విషయమును గురించి మాత్రమే మాయులతో చర్చించితిమి. విద్యా విషయమున నిట్టియే రూపానికి యవశ్యముని యదివలక మేము ఫీజీ ప్రభుత్వము వారికి నూదించియున్నాము. ఈయందు ప్రాత్యేకాట్టలనను మతియొక విశేషలాభముగలదు. ఆయుర్వేదవేదకుందలి హైందవుల కిందులన గౌరవార్థులగు స్వదేశీయులు నన్ని పాతులగుదురు; వారికి సహజవాయునను సగును.

పిల్లవాండ్ర విద్యాభ్యాసమునై రిప్పొమనెనెడి యుపాధ్యాయులతోడు, కరిగిపోవడగంత మంది వైద్యులునునాడ పిప్పించుచుండెనె, నిలత్తుర కత్తులను నిమ్మచాతులును ఆమన హైందవ ప్రజలకు తమ కిష్టవర్తకత్యముగా కావలసియున్న నాయకులు సహజముగా లభించెదరు. అట్టి విద్యార్థులకు తమ వృత్తివలననే ఆయధిని వేళమందు చేన ప్రతిష్ఠము కలిగియుండున గురక, వారి మూలమున సాధారణ హైందవ ప్రజలకందలము ఇంతకలుకు లేని యొకవిధమైన గౌరవము కలుగగూదు. ఈవిద్యార్థులకులకలన హైందవులకు భావాగోగ్యమును మాత్రమే కాక, ఆత్మగౌరవము కూడ లభించగలదు. (నశేషము.)

డక్కలోపాఠశాల:— డక్కలోని ప్రఖ్యు లిటీకల సభచేసి చెరిటివారికిని, మూగవారికి ఒకపాఠశాలపెట్టుటకు కల్పించిరి. పాఠశాలకు జిల్లామేజ్ట్రేటుహస్తగారిని యధ్యక్షులుగను, జమీదారు బాయి గారునాను దానుగారిని కార్యదర్శిగను నియమించిరి. 19 వ తేదీ దీనిసందర్భమున నొకసభ జరిగినది.

జి. నారాయణస్వామి నాయకు,
For, అట్టింపు వాతావరణకావ్యము, చెప్పి తురి.

విషయానుక్రమణిక.

కావ్యాలు	2
హైందవ కవిత్వము	3
ఆంధ్ర యువతీయ	4
సాహిత్య చరిత్ర	5
ప్రభావవ్యాసము	
1910-వ సంవత్సరము ముద్రణాలయము శాసనము	6
ముద్రణాలయము శాసనము - రెండవ	7
విశాఖా మహాసంగ్రహము	
విశేష తంత్రము	8
తెలియని వార్తలు	9-10
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రాములు	11-12
శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసస్వామి	13
వాస్తవత్రాణ శాసనము	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ జూన్ నెల 22-వ తేది

గురువారము.

గణాంశ సంవత్సరపు

ముద్రణాలయ శాసనము.

ఆ. కె. కామేశ్వరయ్య తండ్రి కార్యము
తేగిరింప నదియు విషయమును
కవిత్వమున కవిత్వము ఫ. మానె
కవిత్వమున కవిత్వము

ఇది వేయవలెనా ప్రాతఃపద్యము. దీని యందలి తత్వమును ఎల్లరకును మహాభక్తి. చదువు నప్పుడానందము నందుటయు నెల్ల రనుభవించు సంవేదనే. కాని లోకమున కార్య సరణియందు మాత్రము ఆ బోధను ఆయానందమును వినియోగించువారు తక్కువ. మిక్కిలి ఎక్కువ హెచ్చరికతో కులంగవలసిన రాజనీతిజ్ఞులును శాసన కర్తలును సయితము హైందవదీ మహా కష్టపరిశ్రమలను చెచ్చిపెట్టి లేచిపోయి యల్లకల్లలములకు దాపు కలుగజేయుట జనుగుచునే యున్నది. అందులోను నిరంకుశాధికార వర్గ పరిపాలిత హైందవ భూమిలో నిటీవలి నిరోధక శాసనావసరముల నావంతయేనియు శాసన కర్తలు నిదానము కను జూచి యెరుంగును. ముఖ్యముగా 1910-వ సంవత్సరమున చేయబడిన ముద్రణాలయ శాసనము సందర్భమున వెల్లడవేసి హైందవము ప్రభుత్వాధికారులకు బట్టియుండినది. సామాన్య కార్యక్రమము నంతయును వాటిచేసి వారు చట్టమునుచేయు వారైరి. అందువలన కలిగిన అపారమైన చిక్కులు లోకమెరింగియే యున్నది. శాసనకర్తలు తలంచి నదియెంతటి, శాసనము కార్యక్రమమున పరిణమించినది తేలుచున్నది. శాసనము 1910 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి మాసమున నిర్మితమైనది. దానిలోని కొన్ని ముఖ్యములను సర్వమేము చెప్పవలయునా యను వినుమానము ఆ మే మాసముననే పుట్టినది. ఇటీవల పాట్నా ఉత్తమన్యాయస్థానమున జరిగిన యొకతీర్పును బుర్రుకొనిచుకొని-దానిని మేము మాకు వివరింపగలము-హిందూపత్రిక నిన్నటి 1-వము ఆ మే మాసమున జరిగినవివరము కొంత ప్రకటించినది. అప్పటిలో లాలూభాయి సమద్రామగారి స్నేహితు లొక్కరు అదివరకే బహుకాలముగా ముద్రణాలయమును బెట్టుకొనినవారు

డిక్లరేషను పత్రమున నేదో మార్పు చేయవలసింది. అయిన అప్పటికే అర్థములేని ధరావత్తు లను గుచుండుట గని జంకి తామిదివరకే ముద్రణాలయ యజమానులేకదా, తమ కేమైనను ముక్తిమార్గము కలదా యని లాలూభాయి సమద్రామగారి నడిగిరి. వీరు గోకలేమహాశయునకు ఉత్తరము వ్రాయు వారైరి. గోకలే మహాశయుడు ప్రత్యుత్తరము వ్రాయుచు ప్రాత ముద్రణాలయములకు గాని ప్రాత పత్రికలకు గాని మార్పు చేసికొను మాత్రముచేత ధరావత్తు లనుగరా దనియు అట్టి ముద్రణాలయముల వలనను పత్రికలవలనను దోషము వచ్చినప్పుడే ధరావత్తు ప్రశ్నకలుగు ననియు తెలియ జేయుచు 1910-వ సంవత్సరపు ముద్రణాలయ శాసనపు కథను కొంత స్రుతపరచిరి. మొదట సిద్ధముయిన బిల్లు శాసనమున కంటె నన్నియో రెల్లు కఠినతరముగా నుండినది. ప్రాత క్రొత్తల వివక్షతలేక ఇండియను విరోపియను భేదములేక అన్ని ముద్రణాలయముల నుండియు అన్ని పత్రికల నుండియు ధరావత్తు కోరవలసిన దనియు అందుమీదట జనుగు కార్యక్రమము నంతటికిని అధికారులకే నిర్దేశముగా నియమింప వలసినదనియు మొదట వాలోచింప బడియెనట ! కాని బాగుగా నాలోచించిన మీదట ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రాతపత్రికలు దోషముచేయు నంతవరకు వాని స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము రాకుండ చేయుటకును అధికారులు ధరావత్తు లాగుకొనిన యప్పుడు హైకోర్టునకు అప్పీలు పోవ వీలుండుటకును నేర్పరుప నిశ్చయించిరట ! ఈ విషయములు గోకలే మహాశయుడు తనయభిప్రాయముగా జెప్పిన జాలదని శాసనము చేయు నప్పుడు అందుకుగాను ప్రకటించబడిన ఉద్దేశకారణముల పత్రికను బట్టియు అప్పుడీ శాసనమును ప్రభుత్వ వక్షమున సిద్ధముచేసిన సింహగారి యొక్కయు ప్రభుత్వ వక్షమున నుపన్యసించిన సర్. హెర్బర్టు రిస్సీగారియొక్కయు ఉపన్యాసములను బట్టి యుస్థికరచియున్నాడు. ఉద్దేశకారణముల ప్రకటనలోనున్న సంగతులను బట్టి రెండు విషయములు స్పష్టములు. 1910-వ సంవత్సరపు శాసనము అమలులోనికి వచ్చిన తరువాత 1867-వ సంవత్సరపు శాసనము క్రింద ముద్రణాలయములకుగాను డిక్లరేషను క్రొత్తగా మొదటి పర్యాయము చేయ నేతెంచు యజమానుల విషయమున మేస్ట్రీలును ధరావత్తు అడుగుటకును విషయములకును అధికారము కలవారై యున్నారు. ప్రాతముద్రణాలయములు శాసనములో తలంపబడిన తప్పు చేయువరకును వానినుండి ధరావత్తు అడుగుటకు ఎవ్వరికిని అధికారము లేదు. ఈసంగతులను సర్ హెర్బర్టు రిస్సీగారు, ఎస్. పి. సింహగారు ఇరువురును స్పష్టముగా నొప్పుకొని యున్నారు. ధరావత్తు అడుగవలసి వచ్చినప్పుడు స్థానికప్రభుత్వమువారు అడుగ వలసినదేగాని మేస్ట్రీలునకు అడుగుటకు స్వాతంత్ర్యము లేదనుట శాసనము యొక్క మూడవ నిబంధనలోని రెండవభాగముచే స్పష్టము. ఈ కారణములను బట్టి యిటీవల పాట్నా ముఖ్య న్యాయస్థానమున నొక వ్యాయోగము ముద్రణాలయపు యజమాని పరముగా తీర్మానమయినది. గజేతలాల్ అనునత డొక ముద్రాల

యాధికారి. ఇతనిని రు 2000 ల ధరావత్తు కట్టవలసినదని మేస్ట్రీలు కోరెను. ఈతడు హైకోర్టులో దావా తెచ్చెను. ఇతని కక్షమున 1910-వ సంవత్సరపు ముద్రణాలయశాసనము చేయునప్పుడు ఇండియా శాసనసభ్యుడుగా నుండిన ఎస్. సింహగారే న్యాయ వ్యాదులుగా నేతెంచిరి. వారు ఎస్. పి. సింహగారు ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకులుగ నిచ్చిన యభయమును ఇచ్చట వాదముగా నుకయోగించిరి. ముద్రాలయము 1889 వ సంవత్సరమునుండి పనిచేయుచున్నదనియు కావున ప్రాత ముద్రాలయమనియు మేస్ట్రీలునకు 1910 వ సంవత్సరపు శాసనములోని మూడవనిబంధన మొదటిభాగము ననుసరించి హుకుము బారీ చేయుటకు అనగా దీనిని క్రొత్త ముద్రణాలయమువలె చూచుటకు అధికారము లేదనియు తెలిపిరి. అందు మీదట న్యాయమూర్తులు మేస్ట్రీలుగారి యుత్తరువును రద్దుచేసినారు. తరువాత వారు చేసిన యుత్తరువులో మనకు సంబంధములేదు. ఈర్థ్య ఉత్తరువును బట్టి ప్రాత పత్రికలకు మేస్ట్రీలు వానిని క్రొత్తముద్రణాలయములుగా నెంచి ధరావత్తుగటకు తగడనుట స్పష్టము. ఈ తీర్మానమును మనరాజధానిలోని న్యాయాధికారి ముద్రణాలయమునకు సమన్వయము చేసి చూతము. ముద్రణాలయము క్రొత్తది కాదు. మిక్కిలి ప్రాచీనమయినది. ప్రాత ముద్రాను స్టాండ్డు ముద్రణాలయమే నేటి న్యాయాధికారి ముద్రణాలయము. ఇప్పటి న్యాయాధికారి ముద్రణాలయాధికారి న్యాయాధికారి ముద్రణాలయాధికారి మాత్రమనరాదు. ఈమె ముద్రాను స్టాండ్డు ముద్రణాలయ పత్రికలకే మొదట డిక్లరేషనుచేసిరి. వీరవ ముద్రాను స్టాండ్డు అను పేరును న్యాయాధికారిగా మార్చినది తరువాత బ్రాడ్వేయండి ఇప్పటి నివాసమునకు తావుచూర్చినది. ముద్రాను స్టాండ్డు ముద్రణాలయము తావు, పేరు మారి న్యాయాధికారియైనది. కాబట్టి న్యాయాధికారి క్రొత్త ముద్రణాలయము కాదు. క్రొత్త పత్రిక కాదు. ప్రాత ముద్రణాలయమునకు పత్రికలకు కల హక్కు దీనికి గలదు కావున గోకలే, సర్ రిస్సీ, సింహగారల ననుసరించియు 1910-వ సంవత్సరపు ముద్రణా శాసనపు ఉద్దేశ కారణముల పత్రిక ననుసరించియు మూడగా న్యాయాధికారి యెడల ఈ సంగతు ప్రెసిడెన్సీ మేస్ట్రీలు మొదట ధరావత్తు లేక యుక్త ఇచ్చుట ఏకాగ్రముచే సభావిధిచిన దైనను తరువాత చేసినయుత్తరువు మాత్రము న్యాయ విరోధము. నిలువ కూడనిది. కాని త్వరపడుటవలన శాసన కర్తలు నిబంధనలను చక్కగా జేయలేదనియు తప్పు డర్థములకు నెడము కలదనియు గోకలే మహాశయుడు నాడే తెలియజేసెను. జకానోక బొంబాయి పత్రిక ఆ కాలమున నూతన శాసనమును గురించి వ్రాయుచు క్రొత్త ముద్రణాలయముల కంటె ప్రాతవాని కా శాసనముచే నెక్కువ ఇక్కల్లు కలవని వ్రాసెను. క్రొత్త ముద్రణాలయముల యెడల మేస్ట్రీలు సర్వ స్వతంత్రాధికారి కావున నొకప్పుడు గాకున్న నొకప్పుడైనను దయ జూడవచ్చుననియు ప్రాత ముద్రణాలయములకు ధరావత్తు ప్రోసివేయునెడల ప్రత్యేక మార్గము కారణములు

వ్రాయవలసి వచ్చుటచేత ప్రాతవాని కప్పుడును ధరావత్తు తప్పుదనియు వ్రాసెను. దానినే హిందూ క్షత్రిక ప్రకటించినది. అది తప్పుని గోకలేమహాశ యుడు వ్రాయుచు మేస్త్రీలులు క్రొత్త ముద్రగా లయముల కన్వయించు నిబంధనలు ప్రాతవాని కన్వయించుకొని కారణముల వ్రాయవలెనను భ్రమ తో ధరావత్తు లడుగుచున్నారనియు దానిని మాన్యుటకు స్థానిక ప్రభుత్వములవారు మేస్త్రీలు లకు తాకిమలను పంపవలసినదనియు అట్టి తాకిమ బాంబయి ప్రభుత్వమువారు అప్పుడే పంపించి రనియు స్థానిక ప్రభుత్వము లీపని చేయనియెడల శాసనము కొద్దిగా సంస్కరించుట అవశ్యముగా శాసనసభలో చేయలేదని పనియనియు తెలియ జేసిరి. ఆ తాకిమ వెదలినట్లులేదు. ఆ సంస్కార మును బయటికిరాలేదు. 1910 వ సంవత్సరము ముద్రణాశాసనము కి ప నిబంధన రెండవభాగమున స్పష్టముగా 'ఈనిబంధన ప్రారంభమగుటకుముందు 1867 వ సంవత్సరపు 25వ శాసనము ననుసరించి ఒక డిక్లరేషను చేయబడియుండు ముద్రణాయంత్ర ముల విషయమున' స్థానిక ప్రభుత్వమువారు కార్యములకు దిగవలెనని యున్నను మొదటి భాగమున 1867-వ సంవత్సరపు శాసనానుసారము డిక్లరేషను చేయవలసిన క్షత్రి ముద్రణాలయాధికారియు మేస్త్రీలువద్ద ధరా వత్తు కట్టవలసినది యని యుండట నాధారము చేసికొని మేస్త్రీలు విశ్మయించుచు ప్రవర్తించు చున్నారు. ఫలముమాన్వస పేరుమాన్వసమాత్రా న ప్రాతీక్షాపాకనలు స్వాతంత్ర్యము పోగొట్టు కొనవలెనను ఆశయము శాసనకర్తల కుండిన యెడల సూచన నిబంధన రెండవభాగము పుట్టియే యుండ నవసరము లేదు. ఏవిధముగా జూచినను నేడు 1910-వ సంవత్సర శాసనపు ప్రయోగము న్యాయోద్దేశములకు విరోధముగా గన్పించు చున్నది. ప్రభుత్వము వారు, అందులో మనస్థానిక ప్రభుత్వమువారు, మహాశివశాసనము నుపయోగించుటలో గలిగిన లోకమును తప్పుక దిద్దుదురు గాక యని కోరుచున్నాము. శాసనము రద్దుచేయుటకు పోరుచు, ప్రస్తుతమునకు నాటిశాసన కర్తల యుద్దేశము సఫలమగునంత వరకైనను సూచన నిబంధనను వెంటనే సంస్కరింపించుటకు మన నాయకులు పరిశ్రమ చేయుదురు గాక యని సమ్మతించుచున్నాము.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము - తెలుగు

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము ప్రారంభము కానున్నది. విశ్వవిద్యాలయము లోని ఉపక్రమ తరగతి మధ్యమ పాఠశాలలకు చేయుండు ననుట మాచదువరు తెలుగుదురు. అట్టితరగతిని ప్రారంభించ వలసినదని సంస్థానముల లోని మధ్యమ పాఠశాలలకు ఉత్తరపులు పంపబడినవి. అందులో చెప్పదగిన విద్యుక విషయములు సూచితము లయి నవి. బెంగళూరు లోని ప్రభుత్వము వారి మధ్యమ పాఠశాలలో గణితము, పదార్థశాస్త్రం సాయన శాస్త్రములు, చరిత్రము; తర్కి శాస్త్రము, ప్రాథమిక శాస్త్రము, సంస్కృతము, పారిసినేప బడున; మైసూరునందలి మహారాజగారి మధ్యమ పాఠశాలలో గణిత శాస్త్రము, పదార్థవిజ్ఞాన శాస్త్రం సాయన శాస్త్రములు, చరిత్రము, తర్కి శాస్త్రము

ము, ప్రాథమిక శాస్త్రము, సంస్కృతము, పారిసినేప ఇవి కరపబడును. శివమొగ్గ, తుంకూరుల లోని ప్రభుత్వపువారి విద్యాలయములలో చరిత్ర ము, తర్కి శాస్త్రము, ప్రాథమిక శాస్త్రము, సంస్కృతము పారిసినేప బడును. ఈసంగతిని మానగరములోని యొక పత్రికకు చెందిన ప్రత్యేక విలేఖకుడు బెంగళూరు నుండి వ్రాసి యున్నాడు. ఆతని వార్తయందు లోకములుండు ననియను కొనుటకు మాకు ప్రత్యేక కారణము లేమియు గానరావు. ప్రస్తుతమునకు మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము వారు ఏ ఏ భాషలకు ప్రోత్సాహ మియ్య వలయుననుటను నిర్ణయించివారి స్పష్టమునది. నిర్ణయ భాషలలో కేవలభాషల ప్రతినిధి కన్న డమున్నది. విచ్చిక శాఖలలో పారిసినేప, సంస్కృతములను జేర్చినారు. వీనిని జేర్చుటకు గల కారణంబులు విశేష దూర మరయ బనిలేదు. సంస్థానములో హిందూ జేతము సంతతుపలె రెండు ముఖ్య సంఘములున్నవి. అవి హిందూ మహమ్మదీయ సంఘములని ప్రత్యేకీంచి వ్రాయ బనిలేదు. ఆ రెండు సంఘముల ఆధ్యాత్మిక విద్యకు సంస్కృతము పారిసినేప జన్మస్థానములు. కాబట్టి ఆ సంఘముల ఆధ్యాత్మిక కారవమును ముచ్చించుటకు ఈ రెండు భాషలను చేర్చబడి యున్నవి. ఇంతవరకు సంతోషపడవలసినదే ఆధ్యాత్మిక కారవ భాషను తృప్తికరచుట కొరకు ఈ ఏర్పాటు లోగొచ్చిన మైసూరు ప్రభుత్వమువారు జీవ విజృంభణమునకు చేకూర్చారంటు మాతృభాష ప్రాముఖ్యమును పూర్ణముగా గ్రహించుటకు విచారకరము. భాషీకర విషయము లిక్కటికిని దేశభాషలో గాని దేశభాషలలో గాని బోధించబడునని నియమము లేకున్నను కన్నడము అవశ్యాభ్యసనీయమగుటలో దేశభాషా మార్పునునకు మొదటి సోపానము గట్టుచున్నామనియే మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రారంభించినారు. విద్యార్థి మాతృ భాషాధారకముగా విషయజ్ఞానము కలిగిన యెడల నుత్తమ ఫలము సమకూరునని యంగీకరించినారు. ఈ యంగీకరించిన సూత్రము జంకుచు జంకుచు ననులులో పెట్టు జూచుట మొదటిలోపము. అందులోను కన్నడము తప్పు ఇతర భాషల సమర్థవచ్చినప్పుడు మాతృభాషా ప్రాముఖ్యమునే మరచిపోయి ఏకారణమున తాము ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము నెలకొల్పి బ్రతుక్కించుచున్నారో ఆ కారణమునే తన వాత్తుకు తాము స్థిరముచేయ జూచుట విచారకరమై యున్నది. మాతృభాషలకు ప్రాముఖ్యమియ్యవలయు ననుటచే యూనాభాషాపుత్రుడొక్కఁడు సుస్థానములో నుండిన యెడల నాటికి ప్రత్యేక మేర్పాటులు చేయవలసినదని మేము కోరుచుండ లేదు. అట్లేర్పాటులు చేయుట ఎట్టి ప్రభుత్వమునకును ససాధ్యమేనని మే మెరుగుదుము. బహు సంఖ్యాకుల మేలునకై స్వస్థసంఖ్యాకులు కొన్ని యనానుకూలములు పడవలసి వత్తునను సూత్రము మాకును సంగీకారార్హమే. అందులోను ననేక జాతులు ననేక భాషలు కల మనదేశమున స్వస్థ సంఖ్యాకు లెక్కువ స్వార్థత్వాగము చూపవలసి యుండరనుట నిజము. కాని అట్లు ఏర్పాటుసంఘములను నొక్కదొడ్డికి వైచుట న్యాయముగాని ఉపయోగకరము కాని కాజాలదు. అట్టి ప్రయత్నము నెర్వసంఘమునకును హానికరమును మూరణకారణంబును కావచ్చును. కావున సామ్యమైనంత వరకు స్వస్థసంఖ్యాకుల స్వార్థత్వాగము అత్యవసరమైనంతవరకు మాత్రమే సంఘములును రాష్ట్రములును కోరవలయును. ఈసూత్రముల ననుసరించి

చూడగా మైసూరు విశ్వ విద్యాలయమువారు తెలుగునకు ప్రాముఖ్యము నిచ్చి కన్నడముతో సమానము దర్జాను దానికి ప్రసాదించకుండుట గొప్ప పౌరబాలని చెప్పక తప్పదు. ఏ మూలలనో ఇతర భాషలచే చుట్టబడి స్వల్ప సంఖ్యాకులగు ఆంధ్రులు అచ్చటచ్చట పడియుండిన యెడల వారికి ప్రత్యేకముగా మైసూరువా రేర్పాటు లొనర్చవలయునని మేము కోరియుండము. కాని ఇదివరకనేక పర్యాయములు తెలుగునకును మైసూరునకును గల సంబంధమును విశదపరచి యున్నాము. మైసూరులో ఆరవ వంతు తెలుగు ప్రజ. ఏకన్నడము నిర్బంధాభ్యసనీయ మయినదో దానితో బోల్చు నెడల తెలుగువారు మాటికి ఇరువది యిద్దరున్నారు. తెలుగువారుండు ప్రదేశము మైసూరులో నొక్క భాగము. తూర్పు భాగము. ఇది ఇతర రాంధ్రభూమిలో కలిసి యున్నది. సంస్థానమున రమారమి యెడవభాగ మగుచున్నది. ఇచ్చటి తెలుగువారికి కన్నడము మాతృభాష కాకపోవుటచేతను తెలుగు చక్కపుటకు వీరి కవకాశములు కల్పించక పోవుటచేతను సంస్థానములోని కన్నడ పాదరులు 1000 టిలో 49 గురు అక్షరజ్ఞులుండగా తెలుగువారు నలుగురున్నారు. తెలుగు భాష యునను ర్జిత నమైన భాషగాను, ఇచ్చటికి కన్నడమున కంటె నెక్కువ కళాసంతముగానే యున్నది. ఇట్టి కఠిన్మతలలో తెలుగువారికి తెలుగులో విద్య ఏర్పరుపక కన్నడమే వారికి నిర్బంధముగా నేర్పజూచుట దూరదృష్టిగల రాజనీతిగాని న్యాయముగాని కాజాలదు. ఎచ్చటను రాజకీయ బలముతో మాతృభాషను మార్పు ప్రయత్నములు అనర్థదాయకము లైనవని లోకచరిత్ర సాక్ష్యమిచ్చుచున్నది. మైసూరులో దివానుగారే ఆంధ్రులున్నారు ఉదారులగు మైసూరు ప్రభుత్వము వారు కాగుగా ఈసంగతుల నాలించించి న్యాయ మొర్చి కీర్తిగాంతురు గాక యని ఎదురుచూచుచున్నాము.

ఇండియా జేడి.

ఇటీవల ఆంగ్లభూమినుండి ప్రెస్టులు కరాచీ కేంద్రము దిగి, అచ్చటనుండి వారిని ప్రెస్టులు గానవీరికి టిపిగోని పోవుట ఏర్పరచబడినది. క్రియాశీల ఉష్ణ తిని క్రితకాల జరుగునేమని తగిన జాగ్రత్త యంతయు టిపిగోనిపడేటట్లు ప్రెస్టులను చుట్టూ నెద్యాధికారులు క్రియాశీలచేసిరి. రెండు రె దేశతరగతి లండుఆఫ్ఘన్లందరిని నియమించుకొని, తగినంత యంతర్యంబునా చూచుకొనినది. కాఫీ దుకాణమునూడ ప్రెస్టులలోనే యుండుటచేతను, కాని ఫలములే ఆంగ్ల సేననుండి దిగిన యువజన ప్రెస్టులు దిగి తీక్కునునకు నిలవగలవాలో 186 లరకు ఉదాహరించినది. 15 లకు చుట్టూ కాకు క్రితినేమిదైనా ఉదాహరించవారి ఎత్తులు దించుటలు పని యె పోయినది. ఇట్టి దురదృష్ట సంభవమునకు నెర్వరీ యాలోచనా లోకమో కారణముగా నుండకలెక ఆకాణమున కనిపెట్టి ఇట్టి సంభవములు ముందు జాగ్రత్తపడుటకు తగిన ఏర్పాటులు చేయబడుననుటకు సందేహములేదు. ఈసంభవములన నిధికారులు గమనింపవలసిన విషయము మాత్రము నేకులకు. ప్రెస్టులతోపాటును తాళలేని వానిలెట్టి ఇట్టిప్రజలు ఇంటుకు సాధ్యమైనంత వరకు తగ్గించుట వారి కర్తవ్యము. ప్రెస్టుల సంఖ్యను తక్కు దు-శంఖ్యల నునై స్వయం లో చెప్పుకొని వారి దేశక్షమమునకు వారిని పంపించుట చేయుటయే యందుకు మార్గము. ఈ మార్గమును నిర్వహించున ప్రభుత్వాధికారులు ప్రత్య విద్యాలయములో సరయక యుండుట మాత్రము విచారకరము.

పెద్దపను కళాశాల.

పునాలో కళాశాల. చే స్థాపించబడిన పెద్దపను కళాశాలలో 150 మంది విద్యార్థులు ఉత్తమునికొక్కఁడు యువకుడు పుచ్చుకొనడమండ చురుపు చెప్పుబడుచున్నది. ఈ 150 మంది విద్యార్థులకు సాధారణ కళాశాలలోనుండి విద్యార్థులు విద్యార్థిని ఖ్యుకు కలిపివుడు మిషను. పునాలో, తేలీ శిక్షణమునకు గాని నిర్వహించబడు కళాశాలలలో చెప్పుకు పుచ్చుకు ఇంత మామార్పును చూ బడుచుండటం లేదు. ఏమోచూస్తే దేశభక్తుల అభివృద్ధి యే నిట్టిది.

ఈ తీర్మానము బిల్లుకు సంబంధించి విశ్లేషణకు వచ్చి
 ఉంది.

గార్డెను రీస్ బండిపోటు

ఉద్యోగులకు బహుమతులు

కలకత్తా జూన్ 21:— ఈ బండిపోటు విచారణలయ
మాద్యము శిక్షించబడిరి. ఈ దర్శాత్తుకు తరిగియ తేసిన
పోలీసు ఉద్యోగులు మున్నగువారికి దొరతనమువారు బహు
మతులు నొసగిరి.

1915 సం. ఫిబ్రవరినెలలో నీ బండిపోటు జరిగినది.
బర్తండుగో తాలూకా గుమాస్తా ఇరువురు బంట్లొరులను
బంగాళా బ్యాంకునుండి 15 వేల రూపాయల వగరును గా
ర్డిను రీస్ గొ:పోవుచుండిరి. ఏడుగురు యావకులు మోటా
యబండితో నొకమూల బొందియుండి నీరివైండి రివాల్యూర
తో బెనరిండి ఆధనము నెత్తుకొని పోయిరి. ముగ్గురు పోలీసు
ఉద్యోగులకు మూడుచాలిను, 9 రురకు కొంతధనమును బహు
మతులుగ అర్పింపగా జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు వండివెట్టిరి.

రైలు బండ్లగిపోవుట.

ఈ నెల 21 వ తేదీ యువయువకుల శిలికరి ఇనుకదా
రియందు చిట్టేటి హర్షిచారింకు నకును కర్నాధకర్మమునకున రై
లుగట్టవై నైజు బండ్లు వదులుటకు పిలువలగవందున మూడు
రైలు బండ్లు చాల నేపు నిలిచి పోవలసివచ్చినది. ఇప్పుడు రై
లు బండ్లు సరిగా నడచిపోవుచున్నవి.

కలకత్తా తురుఫ్ఫట్ల కేసు.

కలకత్తా జూన్ 21:— వైశేష నేడు మరల విచారిం
తువడినది. వాడి నాగేంద్ర నాథ్ డెల్టాంగ్ ఫర్మకేషన్ గారితే ప్రా
సు రీక్ష యున్నది. జాకీకి బంచమునచ్చి వండెముల
రహస్యములు చూస్తూ నువ్వని గ్రహించువారలను రానిచ్చు
నది లేదని అర్జీలు 7 వ తేదీ నాడు ప్రకటించబడిన తండెముల
వివరముల దెంపు త్రికటించిన ప్రాయశచియించెను. ఆనో
టీసును నాడినాడెయ్యండెను. ఈనోటీసు తడవాల తేవడిన
అన్ని ప్రకటించబడిన తడవాల అనంతరమున వాడికి తెలియ
వచ్చెను. కొండగ జాకీకు రైల్వేలు రద్దుచేయబడినది. మరి
కొండ ఉద్యోగులనుండి తాత్కాలికముగ తప్పించబడిరి.
ప్రీక్షలు మిటింకున జరిగిన సమాచారమును గూర్చి న్యాయవా
దిని ప్రశ్నింక యాతడిట్లు చెప్పెను:— నావైశే నేరము మో
పిట్టు నాకు గోచరింపలేదు. బుధులను జాకీకి ఒక ప్రకటన
బండిని అమ్మియుంటిని. ఇది అన్యాయము, బంచములను వివ
యమును ప్రీక్షలు వర్పించిరి. ఆమిటింకులో నేనిచ్చి సాక్ష్య
ముగ్రంధ ప్ర మొనరింకబడినది. ఆ ప్రతమను నేను వాచియుం
టిని. అదికట్టువారి యధీకారము నుండవచ్చును. నాభ్యాంశ
యులు తెల్పుట విడిచివెట్టబడినది గాని అందలి ఆంశము లన్ని
యును సత్యమైవి.

జాకీలు లాభకరమును సమాచారము నీజులేకుండిరి.
అక్కలాలెట్లు తరిపాలింప బడుచుండెడినో తెలియదు.
గుర్రయొక్క నడక చూస్తూ నువ్వని అనుభవకాలముల జా
కీకి మాత్రమే తెలియును గుర్రములు గలవారు చెప్పిన సంగ
తులవైసు నాబుద్ధికులకలవైసు నే నాధారపడి యుండెడివా
డను. యజమాను లియ్యగల సమాచారము జాకీలగూడ నియ్య
గలరు అనివాడి చెప్పెను.

ప్రీక్షలూరింకిన దర్శాత్తుకు వాడి చెప్పిన సంగతులను
గూర్చి న్యాయవాది యనంతరము ప్రశ్నించెను. బుధు అను
వానికి నాగేంద్ర నాథ్ డెల్టాంగ్ నమ్మిన తరిసిరులను
వాడి పొందుకొనెను. బొహిమియ అనుకుర్ర మొకతండెమున
గెలికినది. ఈకుర్రము తండెమును గెలుచునది ఎవరును అను
భవలేదు. ఈ అక్కలాలను గూర్చిన సమాచార మెక్కడి తెలి
యజేయలేదు. ప్రీక్షలకుంధముకు కొన్ని కారణముల బట్టి చూడ
ఈకుట్ట ప్ర తండెముల యావరణము తగలగొట్టిన చాలవారుండి
యొందును. అట్లుచేయుంపకొద్దవారిని బ్రాధించుచుంటిని. ఈ
తేసుకుమముమై నలుగురు చురచేడికొని సహాయము తేసిన
వట గాని గెయిపునుగాడు సామ్యును ఆద్యాయుచ్చియుండు
ట గాని జరుగలేదు. తండెము యావరణము రావడని విషే
ధించిన వాడి గటాల్గులు కట్టు సభ్యత్వమును విడచుకొంటి
ని. అని సాక్షి చెప్పెను.

ప్రాసు పరీక్ష జరుగునంతటితో నేటి విచారణ ముగి
యెను.

నారాయణ గణేశ కుటుంబము.

నాగపూరు జూన్ 22:— నాగపూరు ప్రీక్ష కట్టుకేసు
లో త్రివిధముల నారాయణ గణేశకుంబులై గారు శత్రు
వికల్ప యువయువకుని చనిపోయిరి తెలియవచ్చినది.

ఉదక మండలమున వినోదము.

ఈనెల 28 వ తేదీని దొరతనమువారి నుండిరమున వినో
దము జరుగును.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము.

బెంగళూరు జూన్ 22:— ఎన్. వి. నంజుండయ్య పి.
వి. ఇ. గారి యాజమాన్యము క్రింద తనిఖీయయండిన విశ్వ
విద్యాలయ సంఘమువారి తమ కార్యముల పూర్తియైనందున
పీర్జిందోర్త అతిరకాలమున దొరతనమున కంపబడును. ఈలో
పున విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు 29 వ తేదీని జరుగుకానసభ
యందు త్రిశతకట్టబడును. ఆదింమునె 1916-17 సంవత్సరపు
ఆయన్యాయకర్తలను సభయందు త్రిశతకట్టబడెను. ఆయన్య
యకర్తలము జులై నెలలో వర్పించబడును.

మైసూరు వార్తలు.

అరణ్య తరిపాలనము:— తరిపాలనా సౌకర్యార్థము
మైసూరు, పీ.మో.గా జిల్లాలు, ఒక్కొక్కటి రెండేసి భాగ
ములుగా విభజించబడుటకు తీర్పువైనది.
సంగీత బహుకరణము:— మైసూరు పోలీస్ సంఘము
వారు వచ్చెడి యావారము సామంతాలము 6-80 గంటలకు
రంగాచార్య మిమోయిల్ హోలీలో సభ జరపి బి. రాచప్ప
గారికి వారి సంగీత వైభవమును జట్టి యొక బంగారు హోర
మును బహుమతి చేసెను. వైద్య: శిఖామణి శేషన్న గారు
హరణు నొసంగెడు; ఎమ్. వేంకట కృష్ణయ్యగారు రంగ్రా
నాధిపత్యము వహించెను.

తిరునల్వేలి వార్తలు.

మరియొక జవాను కర్తక సంఘము:— మి ల్యా లు
బిన్నాకా కై మంగలెనీ త్రివిధి తూతువడినా త్రివిధి నూ
లు త్యాపారమును గెలించి కృషి చేయుచున్నట్లు తెలియ
వచ్చుచున్నది. వీరకుడ కాభాకార్యాలయమును స్థాపించెడ
లట. ఇదికట్టవచ్చి విశ్వనాథాయనతో ఈజిల్లాలో ఇది రెండ
వ జవానుకండెనీ.

పొలీసు సర్వీస్ కర్తకము:— ఈ జిల్లాలో 12 నుండి 3
లినస్పెక్టరులుండుట కేర్పాటు జరిగినది. వీరిలో నాల్గింట్లు
ముడుగుండుట 6 మాసములలోపు బడలాయుంపబడినారు.
ఇంజనలన సర్వీస్ కర్తకము స్థానక వివశాభాసము కలగుటకు
కనకాశము తేవెను. తిరిగింక శోతువు లేకుండ సర్వీస్ కర్త
కలను బడలాయుంకరాడదని ఇటీవల ప్రభుత్వము వారాభా
పించి యున్నారు. ఈ విషయమై విచారణ జరిగిన వాకుం
డును. — సొంత విశేషము.

ప్రీక్షిహత్య కేసు.

లాహోరు జూన్ 22:— ఈకేసుకు సంబంధించిరిని విచా
రణకు బంసిన కీక మద్రాసు లాహోరు శేషన్నాడ్డి మేళురు
ప్రీక్షలే గానియెటటు జులై నెలారభమున విచారింక బడుదురు.

నాకామంత్రి మండలి.

అందరు జూన్ 21:— యుద్ధసంగమలోని సంయోగ
వారు ఈసంఘమువారు శివావల సమన్వయగూర్చి ఆయు
ధవివరముల మంత్రిమండలి శేర్పరచినట్లే నాకా మంత్రిమండ
లినిగూడ శేర్పరచదగునని.

కెయిజరుగారు.

లాన్సకేటునకులంతులు.
ఆమెప్పుడంద జూన్ 21:— దోబ్బిట్టు శివరమున
లాన్సకేటును నైకును నైకుదోబ్బి నశదానించెండలకు
అతికి మరణదండన విధించబడినది గాని కేసుజరుగా రకని
తుమించిరి.

శత్రువిమాన శాలల ముట్టసింపుట

అందరు జూన్ 21:— అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి:—
మన విమానములు 11 ఎల్ ఆఫ్ యెడ్ల నుండు శత్రువిమాన
కాలలను శివరములపై బాంబులు వేసినవి. నేలవైసుంకు
రెండు శత్రువిమానముల ద్వంసమొనరించి వైమాణ్యము
యాంత్రముల మున్నగువారిని చంపిచి ఎరురుటకు సిద్ధముగ
నండిన ఒక విమానమును మనవారు తగులబెట్టిరి. విమానాలయ
ముపై బాంబులు వేయగ లోపలి విమానములును మరి 5 విమా
నములును నష్టమైచి మన విమానములలో మూడునష్టమైనవి.
గాని వైమాణ్యము మాత్రము కాపాడబడి.

నూయెజుదారి.

అందరు జూన్ 21:— నేడు ఈస్టుఇండియన్ రీవులకు
పోవుచున్న ప్రెస్సెన జ్యాలియానా నాక నూయెజు దారి
పోవుని న్యూవాన్స్ నేడంగు వ్యతికవా)సినది.

గింను ప్రధానమంత్రి రాజీనామగుట.

ఏథెక్సు జూన్ 21:— స్కూలాడిన్ గారు తమ యా
ద్యోగమునకు రాజీనామా నొసరి. మంత్రికర్మ నుంతు రాజీ
నామా నొసగినది. నేడు ప్రకటితము కావచ్చును. రాజాగారు
జెనుమిన్సు రాజింకిరిని తరంతి శిలిగయిన్నదిగాని ప్రియలి
యండినవార్త లొకదానితో వొకటి పొందియుండ లేదని
న్యూస్ పేపిలతిక త్రి:టింకినది.

అందరు జూన్ 20:— ప్రెస్సురతిక నైకువిశేషము.

డిట్టువార్త యుచున్నాడు — జ్యోతుల నిజుననేలలు క్షయమున
ను సైనికయంత్రము చెవకయన్నది. గమక కడుతు
మాడ్చి నిజుయు పొందుట చాలదు. తోరుచున్నది. జ్యోతుల
ను బహిరంగముగ రణభూమి నోడింపవలయును. ఇంచులకు
సిక్కితులనుకూలముగ నెన్నది. సేనల నుచిరీతిని నడపి తిక్క
యగ పోరాడిం విజయము సిద్ధము.

అధికమహాసభా తీర్మానములు.

జేన్ జూన్ 21 — అధికమహాసభయందు చేసికొనిన
తీర్మానములు త్రికారము మిత్రియందలివారు వదులుకొనిన
యెడల అధికవిషయమున త్రికారములు చేసిన వచ్చుగ
మును సమాధానము చెప్పాలిగిన వాగురురని వార్తాత్రి
కలు వార్తయిచ్చుచి. తొంపరవడి యుద్ధమునకు డిగిట్టు
తొందరపడి సంధిచేసికొనరాదు క్లెమెంటుగారు నొక్క
చెప్పిరి.

జవానునొకలు

అస్సేలియొకవచ్చుట
సిడ్వె జూన్ 21:— జవాను నొకలిగుంకు తచ్చి
యాంకింకబడినది. ఉద్యోగులకును జావికులకును విందుల్యోగ
కేర్పాటులు చేయబడినది.

శ్రీగవర్నరుగారి వర్గపునము

ప్రవాహ 29 వ తేదీని మోతుకు, మేజరు కొల్లిగిడ్డి క
ప్తును గిల్పించు గార్లతోనూడ నుడుకుయు 7 గంటలకు కొం
బుత్తుకుకు బయలుదేరివెల్లి అచట మధ్యాహ్నము 12 గంట
లకు ఆటవి కలాలలో బహుమతులకు తండ్రివెట్టుదురు. సా
యంకాలము 5 గంట. కు గోటించునకు వెల్లెను. రాత్రి 8
గంటలకు ఆటవి కలాలతోనూడ పికానవెల్లెనకు.
80 వ తేదీ 11-30 గంటలకు శ్రీకా రుద్రవండలమునకు
మరలివచ్చెదరు. ఆ రాత్రి 9-30 గంటలకు వెల్లిక పు దొర
సానిగారుచేయు వినోదమును చూడుటకు వెల్లెనకు.
5-7-16 న శ్రీ)వెట్టుకు పుల్లిగారు బ్రీక్సుమెమో
రియలు న్యూజులో బహుమతులకు పందివెట్టెనకు

అమృతాంజనం డిపోవారి దవై యుధములు.

గ్రహాణిమాత్రలు. డబ్బి 1-కి	0 8
బులాబిమాత్రలు. మలబద్ధము	0 8
కుసుమారిమాత్రలు. కుసుమవ్యాధులకు	1 0
శగకుద్రావకము. సీసా 1-కి	1 0
కఫహరి. శీతగట్టుదగులకు	1 0
మోహిన్తైలము వెండ్రుకల పెంచుటకు	1 0
మూలశంకికు తైలము డబ్బి 1 కి	0 12
శిలరామాత్రలు. వాంతిభేదులకు	0 6
కఫహరిచూర్ణము. దగ్గు ఉబ్బసములకు	1 0
సుందరితైలము. ముఖకాంతికి	0 8
శిరోవేదనమాత్రలు. తలనొప్పలకు	0 12
నేత్రాంజనము. కంటివ్యాధులకు	0 4
జుతువాతహరి. ఎముడిలకు	0 8
ఉబ్బసమునకు మందు. సీసా 1-కి	1 8
వాయువుపోటకు మందు	1 8
జీర్ణరసాయనము మాత్రలు. అజీర్ణమునకు	1 4
వజ్రగుళికలు. ధాతుపుష్టికి	1 0
అమృతాంజనం డిపో, రి తొంబునెట్టినిని, వడరాను.	

THE GREAT WAR.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The Late Lord Kitchener. Lord French's Tribute.

LONDON, June 21.

Speaking in the House of Lords, Lord French paid a tribute to Lord Kitchener's unsparing efforts to supply his demands when he was commanding in France. He had not always seen eye to eye with Lord Kitchener, but division of opinion had not interfered with the national interests. Lord French added that when he had reason to believe that he would be selected for the chief command he urged Lord Kitchener to take his place, he serving as second in command, but Lord Kitchener, although he had then no idea of taking the War Secretaryship, declined.

The War Secretaryship.

LONDON, June 21.

In the House of Commons Mr. Asquith announced that he could not make any statement with regard to the War Secretaryship.

The Great Battle.

Sir John Jellicoe's Despatch Delayed.

LONDON, June 21.

Mr. Macnamara stated that Sir John Jellicoe's despatch had not yet been received.

Admirals Jellicoe and Beatty.

LONDON, June 21.

Admiral Sir John Jellicoe has been awarded a G. C. V. O. and Admiral Sir David Beatty K. C. V. O.

Adventures of Submarines in the Baltic.

Described by Rudyard Kipling.

LONDON, June 21.

In the first of three copyright articles based on Admiralty reports Rudyard Kipling describes the adventures of submarines "E 9" and "E 11" in the Baltic. The second article will be published on the 23rd June and the third on the 25th June.

The first article tells with inimitable power the experiences of Max Horton's submarine "E 9" It describes how, led by an icebreaker, she proceeded to a certain station in the Baltic in midwinter, where she worked in a mixture of black ice and dirty icecream; how she manoeuvred in a heavy swell, making, keeping a depth unaltered, towards an enemy destroyer and fired a torpedo. She then dipped and rose to find that the destroyer had disappeared. Afterwards she went to the sea bed in total darkness, where other destroyers sought her. Eventually she returned safely with everything on board frozen. The article then describes how in summer time she had to go to bed by day while the Baltic was like glass. They were rewarded at length by seeing two enemy battleships escorted by destroyers. Approaching, the past submarine crept up and fired both torpedoes at the leading ship. They saw the first strike her before the foremost funnel and smoke and debris rose to her masthead. The destroyer instantly changed the submarine, which just escaped. Meanwhile they heard the second torpedo strike and explode. When the submarine rose a little later they found the destroyer waiting to pounce on her, but they just had time "to see one little nigger boy instead of two" upon the waters before hastily sinking again.

More Vessels Sunk.

LONDON, June 21.

Two British and two Italian steamers and six Italian sailing ships have been torpedoed in the Mediterranean.

The Imperial Institute.

LONDON, June 21.

Lord Islington has been unanimously elected Chairman of the Council of the Imperial Institute.

France.

German Night Attacks Smashed.

Intense Bombardment.

LONDON, June 21.

PARIS.—This afternoon's communique says that three German night attacks north east of the Somme were smashed by a machine-gun curtain of fire. There has been intense bombardment at Vaux wood and Chantancourt.

Fighting on French Front.

Nothing Important.

LONDON, June 21.

PARIS.—Last night's communique stated that nothing important had occurred on the whole front, except a lively artillery duel south of Vaux tort.

The Verdun Attack.

Reviewed by Mr. Warner Allen.

ALLAHABAD, June 21.

Mr. Warner Allen, reviewing the Verdun attack as the end of the fourth month approaches, says that the Germans realised in February that it was for them a supreme necessity to anticipate the Allies' concerted attack. They have not failed to destroy the French army, but have not altered a jot of the scheme decided upon by the Allied Governments.

Fighting on British Front.

Enemy Working Party Surprised and Bombed.

LONDON, June 21.

To-night's communique from General Sir Douglas Haig reports mining activity and reciprocal bombardment in the Loos sector, where last night we surprised and bombed a large hostile working party, inflicting numerous casualties.

Italy.

Lively Fighting Near Asiago. Enemy Night Attacks Driven Off.

LONDON, June 21.

An Italian communique reports lively fighting north and north-east of Asiago. Violent thunderstorms have increased the difficulties of our progress. Enemy counter-attacks have been defeated. Alpini took two hundred prisoners. Enemy night attacks on our new positions in upper Boite were driven off with loss.

Turkey

Turkish Offensive Repulsed.

LONDON, June 21.

PETROGRAD.—A communique says:—In the direction of Bagdad we repulsed infantry and cavalry offensive in the Derpui region with great loss.

Africa.

The War in East Africa.

General Smuts' Despatch.

LONDON, June 21.

The "Gazette" publishes a despatch from General Smuts, who states that the German forces in East Africa number sixteen thousand, of whom two thousand are white troops with sixty guns and eighty machine guns. General Smuts pays a high tribute to all members of his force, and especially to General Tighe's preparations for the offensive and his loyal co-operation. He also praises Brigadier Vandevanter's execution of the turning movement to which the rapidity of our success has undoubtedly been due.

Austria.

Rapid Advance in Bukhovina.

Russian Advance Against Enemy's Communication.

LONDON, June 21.

PETROGRAD.—The Russians are pursuing General Pflanzer's army in Bukhovina very speedily. They covered thirteen miles in a day. It is reported that the Austrians and Germans have sent reinforcements to the Russian south-west front from all other fronts. General Kaledin is pressing westwards to the south of Vladimir and Volynsk with the object of cutting the enemy's communications with Kovel and Lemberg. An extension of General Kaledin's eighty mile front southwards promises to effect junction with the army operating towards Lemberg from Brody.

Important Russian Success.

Defeat of two German Divisions.

LONDON, June 21.

PARIS.—The Russians have defeated two German divisions under von Linsingen west of Kolki. This is an important success, as the Russian advance on Kovel has hitherto been held up at this point.

Enemy's Furious Counter-Attacks.

Russian Captures.

LONDON, June 21.

PETROGRAD.—A communique states: The enemy are continuing furious counter-attacks in sectors on General Brossloff's front. In the fight on the river Stry on June 17th, thirty miles north-east of Lutzk, we took 3,243 prisoners and seventeen machine guns. In the Lokacz district we recaptured the lost guns mentioned in yesterday's communique and captured 1,200 men and eight machine guns. The enemy are resisting desperately on the Strypa north of Buczacz.

The enemy's extreme right is falling back in disorder and is being vigorously pursued. We have occupied various villages on the river Sereth line. On the Dvina front we are intensively bombarding enemy positions at many points.

Russian Progress.

Austrian Army Cut in Two.

LONDON, June 21.

PETROGRAD.—The Russians have cut General Pflanzer's Bukhovina army into two parts, driving one toward the Roumania frontier and the other to the Carpathians.

Surrender of Germans with Officers.

German Officer's Explanation.

ALLAHABAD, June 21.

The "Russkoe Slovo's" correspondent at the front states that in the engagements around Kreve there were many cases of Germans surrendering in groups with their officers. In the earlier stages of the war this never happened. One of these officers explained that he surrendered owing to the spiritless condition of his men, caused principally by hunger, and added that it is very difficult to keep control over hungry soldiers. The maintenance of discipline has become more and more enormous.

Germany.

The Food Crisis.

ALLAHABAD, June 21.

An exchange correspondent at Amsterdam states that meat rations in Berlin this week will be 300 instead of 360 grammes.

The "Central News" correspondent at Amsterdam says, that Leipzig is wholly without potatoes. In several parts of Germany the food crisis is extremely serious. The "Koelische Volkszeitung" anticipates weeks of still greater difficulty.

TELEGRAMS.

Grave Rioting at Munich.

ALLAHABAD, June 21.

Travellers from Munich state that there was grave rioting there on Friday and Saturday. A large crowd including soldiers marched through the streets shouting "Down with the ?". Let us have peace. Many stones were thrown. The Police made several charges.

EGYPT.

Colonel Kelly's Reconquest of Darfur.

Details of Operations.

ALLAHABAD, June 21.

The "Pioneer's" Cairo correspondent gives the following details of the reconquest of Darfur by Colonel Kelly: The expedition crossed the centres of Jemel El Eila and Aorad on the 9th April, where it remained till May. On the 15th, Colonel Kelly moved forward. A little opposition was encountered. Ten enemy scouts were killed, and on the 17th aeroplanes bombed the village from which our force had been fired on. The next day we occupied Meleit, from which the enemy had withdrawn overnight. We were then about 37 miles from El Fasher and in constant touch with the enemy's cavalry. We continued our advance, and on the morning of the 22nd a running fight was kept up for five hours with the enemy, whose cavalry began to appear in large numbers. The Darfurites were now seen to be occupying strong position about 2,000 yards ahead. They were shelled out of this by our guns, and our camel corps then came upon the enemy's main position, some 12 miles north of El Fasher, consisting of about 2,000 yards of cleverly concealed and very strongly fortified trenches. The camel corps at once retired, and this drew the whole of the enemy's force out of its position. About 3,000 men, considered to be the flower of Ali Diner's army, then rushed forward to attack, but they came under the fire of our machineguns and were mown down, some of them within 10 yards of our line. This disconcerted the main body, which began to waver, and as soon as we advanced they turned and fled. Our casualties at this point were three officers wounded, five rank and file dead, and eighteen wounded, while the enemy losses must have reached a thousand, including most of his leaders. After this fight our force advanced further five miles and bivouacked for the night. The next morning, just before dawn, a force of some 800 cavalry and infantry attacked our square, but was speedily driven off. One of our planes then flew over El Fasher and bombed the concentration of some 200 Darfurites south of the town. Our troops then moved out of bivouac and, with practically no further opposition, entered and occupied the capital. Thousands of rifles have been captured, and the people have been pouring in and handing over vast quantities of arms and ammunition.

United States.

President's Note to Carranza.

LONDON, June 21.

WASHINGTON.—The note flatly refusing Carranza's demand for the withdrawal of the United States troops from Mexico has been handed to the Mexican Ambassador. The note rebukes the Carranza Government for the discourteous tone and temper of its last communication.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, June 21.

The following telegram dated the 19th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—No infantry action was reported from British front and except for heavy shelling at one point enemy artillery also had been fairly quiet. Chief activity was in the air where 27 combats took place, two Fokkers were driven down and hostile reconnaissances were attacked and dispersed.

The most critical phase of the battle at Verdun has now been reached but the big expected attack has not yet been made by the Germans. Enemy actively bombarded the southern slopes of Mortomme to the north of Thiaumont and made unsuccessful attack on Hill 321. A trustworthy French source computes German losses before Verdun up to the end of May at 415,000. Germans are now employing men of 1917 class youths of 18 to 19 with only three months training.

Victory of Czernowitz is being rapidly followed up and Austrians are in full retreat. No further progress at other points is reported and Austrians aided by considerable number of Germans are making efforts to stem the Russian advance on Kovel and Lemberg.

General Brusiloff informed the "Times" correspondent that if Russians are able to take Kovel the whole eastern front will have to fall back as Kovel is the railway centre which has been useful for intercommunication between Germans and Austrians. Germans are supporting Kovel with all available troops. But it is impossible for them to send a huge force like last year. The fall of Czernowitz must have profound effect on Roumania and the Balkans. This is only the beginning of our summer campaign. The General situation is further improved by the British fleet action which was unquestionable victory for our Allies for the Germans were forced to retire to their base abandoning whatever project prompted their manoeuvre while the British still firmly blockade.

The Italians are making slow but sure advance and spelling renewed desperate Austrian attacks.

TELEGRAMS.

Rainfall Report.

SIMLA, June 21.

The monsoon strengthened in the central parts of the country and Northeast India and weakened in south Hyderabad. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Assam, Bihar, East United Provinces, Central India east, Central Provinces, Konkan, north Hyderabad and Malabar; local in Upper Burma, Bengal, west United Provinces, Bombay Deccan and Mysore. A few falls also occurred in Orissa, Chota Nagpur, Punjab Hills, Gude and Hyderabad. The chief amounts are—Kyaokpu 4 inches, Akyah 1, Dibrugarh, Cherrapunji 2, Jalpaiguri 3, Coxs Bazar 1½, Gaya 4, Allahabad 2, Seoni 2, Chanda 1½, Saugor and Nagpur 1, Ratnagiri 4, Bombay 2, Margao and Calicut 2, Karwar 1½, Mangalore, Aurangabad and Parbhani 1 and Mercara 3.

FORECAST: Decrease of rain in the Central Provinces and increase in the United Provinces.

THE ARABIAN SEA REPORT: The mails steamer reports fresh or strong winds with rough seas until within a day of arrival.

Calcutta.

The Calcutta Turf Club Case.
Cross-examination of Plaintiff.

CALCUTTA, June 21.

The case against the Stewards and two Secretaries of the Royal Calcutta Turf Club was resumed to-day before Mr. Justice Choudhuri. The plaintiff, Nagendra Nath Dey, further cross-examined by Mr. Langford James, said that he saw a notice in the racing calendar of the 7th October to the effect that any persons bribing the riding boys would be warned off the Calcutta race course and any place where Calcutta rules are in force. He now noticed that the notice appeared in all subsequent issues of the racing calendar. The plaintiff was aware that the licenses of some jockeys were withdrawn and one was suspended. Counsel pointed out the publication of notices suspending the jockeys and the withdrawal of their licenses in the Racing Calendar. The plaintiff was then asked about his attending the meeting of the Stewards. He said that he did not understand when he came out of the room that any charge was made against him. He also said that he sold the bicycle to Buddha, and the question whether it was a sale or present to Buddha was considered by the Stewards. There might be in the possession of the Turf Club a note of evidence which he gave at that inquiry. He had seen that note. There were several important omissions. What was down there was correct. Continuing the plaintiff said that the riding boys could give no valuable information. He did not know how the stables were run. Only experienced jockeys could understand the pace of a horse. The plaintiff said that he relied on the information from the owners and on his own observation. The information supplied by the owners could be supplied by the riding boys also.

In further cross-examination, the plaintiff was questioned with reference to a statement he had made at the enquiry by the Stewards. The plaintiff next described the circumstances in connection with the sale of the bicycle to riding boy Buddha. Witness said that Buddha won a Race of two to one and nobody expected she would win. He did not give information about that horse to anybody. He had asked His Lordship to order the demolition of race stands for personal reasons. He denied that a subscription list was got up to meet the expenses of this case or that Chastan had advanced money for this case. After he had been warned off he ceased to be a member of Partners' Club, which is attended by racing people. Mr. Beattie is the Secretary of that Club, and he has a hotel at Chandernagore.

Witness was then shortly re-examined, after which the Court rose.

Calcutta Corporation.

Sorrow for Kitchener's Death.

CALCUTTA, June 21.

A meeting of Calcutta Corporation was held this afternoon Mr. C. F. Payne, Chairman presiding. The Hon'ble Rai Basu Churn Pal gave notice to move the following resolution: That the corporation do take into consideration the provisions of the Government of India Consolidating Bill, introduced in the Parliament and submit any representation that may be deemed necessary.

The Chairman: I am sorry that I have to rule this motion out of order.

Maharaja Sir Pradyot Kumar Tagore moved the following resolutions:—The Corporation of Calcutta has learnt with profound sorrow of the sudden and tragic death of Field Marshall Earl Kitchener and desires to place on record this expression of its deep sense of the irreparable loss which the British Empire has sustained by being deprived of the services of the greatest military commander and organising genius of the age at this critical time when the Empire is engaged in prosecuting the greatest war that has taken place in the history of the world.

A number of Commissioners, Hindu Mahomedan and Europeans spoke on the resolution expressing sorrow after which he said that he had sent the following telegram on receipt of Lord Kitchener's death:—Request that you will kindly convey to the War Office deep regret and sympathy of the Calcutta Corporation at the death of Lord Kitchener.

The following telegram was received by the Viceroy from the Secretary of State:

In reply to your telegram dated the 9th June, the Army Council would be glad if their grateful thanks be conveyed to the Corporation of Calcutta for their very kind message of condolence. The resolution was carried, all standing.

Bombay.

Non-Official Members For Viceregal Council.
Election of Bombay Members.

POONA, June 21.

At a meeting of the Legislative Council at Poona to-day the election by non official additional members, as a whole, of their representatives on the Viceroy's Council resulted in victory for Sir Ebrahim Rahimtullah and Mr. D. H. Wacha. The following are the votes:—Sir Ibrahim Rahimtullah 25; Wacha 16, C. H. Satawad 13, V. J. Patel

12. In the election by non-official Mahomedan members Mr. M. A. Jinnah proved successful, securing 6 votes against Mr. Rafiuddin Ahmed's 3.

POONA, June 21.

At the adjourned session of the Bombay Legislative Council to-day H. E. Lord Willingdon presiding, a Bill further to amend the City of Bombay Municipal Act of 1888 was moved by the Hon'ble Mr. Curtis for first reading. There were three points in connection with the new bill on which much difference of opinion existed and discussions centred round them. The first of these was the clauses which qualified the Municipal Commissioner for nomination as an additional member of the Bombay Legislative Council. After much argument in favour and against the proposal the Hon'ble Mr. Sathé's amendment that the proposal dealing with the nomination of the Municipal Commissioner to the Council be dropped was carried by a majority. Another clause sanctioning increase of pay to Dr. J. A. Turner, the Executive Health Officer of the Corporation for his long and eminently valuable services and an sanctioning his taking up an appointment of professorship of public health in the School of Tropical Medicine to be established in Bombay gave rise to objection. Mr. Lalubhai Samaldas moved an amendment for the deletion of this clause from the Bill. After discussion the amendment was withdrawn and the Bill was referred to the Select Committee in its amended form. The Council then adjourned "sine die."

Work of Local Boards in Bombay.

Reviewed by Government.

BOMBAY, June 21.

The Government of Bombay, in a resolution reviewing the work of the Local Boards in the Presidency during 1914-15, point out that the District Local Boards number 26 and Taluk Local Boards 215, and that the total number of meetings held by all of them during the year fell from 1,406 in the previous year to 1,288, of which 91 were adjourned for want of quorum while no fewer than 35 Taluk Local Boards failed to hold the minimum number of four meetings prescribed in their cases. The Government say that they regard this as most unsatisfactory, particularly in view of the orders passed in the last year's review. As regards the worst cases, if the next reports show no improvement the Government will consider whether the Boards concerned should not be superseded. The average attendance of non-official at the meetings is also declared unsatisfactory. The Government say that it cannot be claimed for the Boards that they have advanced far in the direction of local self-government, but the Government do not discuss this question in view of the report of the Committee on Local Self-Government appointed last year, and of the Government's resolution thereon.

Bombay Share Market.

BOMBAY, June 21.

In the market to-day steady tone prevailed throughout the day with limited business. Central improved to Rs. 2140, Standards to Rs. 1220. Colaba Land and Mill shares were unchanged at Rs. 1335. David steady at Rs. 467½. Crescents steady at Rs. 125. Currimbhoy at Rs. 247½. Swadeshis closed at Rs. 1650. Madhowjis advanced to Rs. 1410. Indore Malwas were firm at Rs. 308½ and Fazulbhoy's firm at Rs. 486½. Bank shares were neglected. In miscellaneous Bombay Burmahs were firm at Rs. 920, Tata Iron and Steel ordinary at Rs. 171½ and deferred at Rs. 655 and Tramways were firm at Rs. 262½. 3½ per cent Government paper were steady at Rs. 90 and small pieces at Rs. 80-8 for buyers.

Punjab.

Case of Alleged Kidnapping.

LAHORE, June 21.

A correspondent of the "Tribune" writes:—A Sikh boy aged between 8 and 9 and belonging to Thakrala Thana, it is alleged, has been kidnapped by a number Mahomedans belonging to the neighbouring village of Nammal, and when taken there his hair was cut off and he is said to have been made to eat forbidden flesh, thus completing his conversion to Mahomedanism. The boy was subsequently traced to Mansakhel and is alleged to have been recovered with the aid of a Sub-Inspector of Police. The guardians of the boy have brought a complaint under Sections 363 (Kidnapping), 368 (wrongful concealment) and 347 (wrongful confinement to constrain to illegal act) and 298 (wounding religious feeling) in the Court of Bhagat Jagan Nath, M. A. Treasury Officer who, after taking the statement of the complainants, has sent the case to the police for inquiry.

The Galiwan Murder Trial.

MULTAN, June 21.

In the Galiwan murder trial, in which one Allah Wasti, along with Allah Baksh, is being tried for having killed her husband, the evidence of the prosecution being finished, Counsel of the parties argued the case to-day before Sardar Jawala Savai, the Additional Sessions Judge. The accused's counsel dwelt at length on the retracted confession and quoted legal authorities to the effect that a retracted confession could not affect a co-accused, and that no mention of Allah Baksh was made in the first report and there was not an atom of evidence against him. All the Assessors were of opinion that the accused were not guilty. Judgment will be pronounced on the 26th.

The Priestly Case.

LAHORE, June 22.

The trial of four accused who have been committed to the Sessions on a charge of being concerned in the murder of Mr. Priestly formerly Manager of the Alliance Bank, Lahore, will commence before Major Frizelle, Sessions Judge, Lahore, at the beginning of July. The case will be tried in Camera.

Central Provinces.

Death of Ghatate.

NAGPUR, June 21.

The death occurred yesterday of Mr. Narayan Ganesh Ghatate who had recently figured as defendant in the Nagpur Ladies Club case brought against him by Sir

Gangadhar Chitnavis and other Trustees of the Club for breach of promise to pay the donation of Rs. 15,000 for the Club building. The death is reported to be due to the septic poisoning after a sexual operation.

Mysore.

Mysore University.

Committee's Labours Finished.

BANGALORE, June 22.

The Mysore University Committee under the Presidency of H. V. Nanjundayya, C. I. E., have finished their labours and their report is expected to be published shortly. In the meantime the University Bill will be introduced at the next meeting of the Legislative Assembly, which meets on the 29th instant. On that day the financial statement for 1916-17 will also be presented to the Council. Discussions on the budget will take place, it is stated sometime in July.

BRIEF TELEGRAMS.

The Baptist College, Rangoon, has affiliated in Honours in English from June 1916 and also in B. A. mathematics

It is probable that a number of junior officers will shortly be deputed from Bengal to join the Indian Army Reserve of Officers.

General Lake reports from Mesopotamia that on the night of the 19th and 17th June the enemy made unsuccessful attempts to bomb our saps in front of Sannaiyat

The Bank of Rangoon Ltd., has declared an interim dividend for the half year ended on the 31st May 1916, for five per cent per annum, free of income tax.

Mr. I. A. Smyth, Deputy Commissioner, Sagaing, has been placed on special duty in connection with arrangements for the Viceroy's visit to Burma.

Latest Telegrams.

Greek Cabinet Resigns.

LONDON, June 21.

ATHENS:—The Newspaper "Non Asty" announces the resignation of M. Skouloudis, and says that of the Cabinet will probably be announced to-day. It is said that the King has summoned M. Zaimis, but rumours are conflicting.

Enemy Aerodrome Camps Bombed.

LONDON, June 21.

It is officially announced that on the 19th instant eleven of our aeroplanes bombed an enemy aerodrome camp and troops at Er-Arish. We destroyed two aeroplanes on the ground, killing the pilot and the observer and mechanics. One aeroplane, which was about to fly, was burned. We damaged hangars, and probably at least five other aeroplanes were destroyed. We lost three aeroplanes, but all pilots were saved.

Ministry of Shipping.

LONDON, June 21.

The Sub-Committee of the Unionist War Committee on the tonnage problem recommends a Ministry of Shipping, on the lines of the Ministry of Munitions.

AMSTERDAM, June 21.

The Kaiser has pardoned Private Lonsdale, who was condemned to death for insulting an officer at the Doberitz camp.

LONDON, June 21.

The "Nieuws van de dag" states that the steamer "Prinses Juliana," which is sailing for the East Indies to-day, will resume the Suez route.

LONDON, June 21.

PARIS.—Newspapers consider that resolutions passed at the Economic Conference if they are acted upon will provide an effective reply to the enemy's plan of economic confederation of Central Europe. M. Clementel emphasises that the Allies must not be surprised by peace as they were by war.

LONDON, June 21.

SYDNEY.—The Japanese squadron has arrived here. It received warm welcome. Entertainments for officers and men have been arranged.

Victory Through Starvation Impossible.

LAHORE, June 22.

The "Civil and Military Gazette" special cables:—LONDON, June 20th.—The Military correspondent of the "Times" recognising that despite the paucity of reserves the German military machine is intact argues that victory through starvation is insufficient. We must defeat Germany in the field. Conditions are favourable. It remains for generalship and hard fighting to take advantage thereof.

Garden Reach Dacoity Case.

Rewards to the Police.

CALCUTTA, June 22.

In connection with the successful investigation of the Garden Reach dacoity, which ended in the arrest and conviction of the accused, the Government granted rewards to the Police officers and others who gave assistance in the investigation. This dacoity occurred in February 1915. A clerk and two durwans in the employ of Messrs. Bird and Co., were taking Rs. 18,000 in cash from the Bengal Bank to Garden Reach. A party of seven young Bengalees of Bhadrakol class were waiting with a motor car in a lonely part of the road. As the gharry approached they rushed out and stopped it threatening the occupants with revolvers which they were carrying and made off with the money. The District Magistrate of Alipore distributed the rewards which consisted of three watches to three Police officers and money rewards to the nine others.

లావణ్యము, జూను 21 - ట్రీయ్యారు కత్తిరికావిచ్చెను
 డిల్లీవారి మునుస్వామి:- బక్కారాతానా వాస్తుశ్రవణ
 నాకనిస్క, బాబు, 8,9 సం.లు వరుసుగులవాని, మాకు
 కనుమన్న నమ్మూర్తతి గాగ్రముక మన్న మహమ్మదీ మహా
 కొండరెత్తుకొని పోయిరి. కురిగిని జబ్బులు కత్తిరించి, తిస
 రావని మాంసముల నన్నిటిని బెట్టివాని మహమ్మదీయ మత
 ముక జేచ్చి కుడకావాలను బోలీసు నుబుధ్ధి నెక్కున గాని
 సహాయమున కనుగొనుటయె. ఈతనిపొదురు తిరుదా మహా
 మ్మదీయులములు తు)జిరిఫీయ్ భగవత్ జగన్నాథ్ ఏమెనె,
 గారి యెరుట నిర్మానుజేసిరి. తు)జిరిఫీయర్ ఫిర్యావలనాం
 జిర్మావలముకట్టుకొని శేసుకు పోలీసువారి వక సేననెచ్చెను.

బొంబాయి కా.న. 21:—బొంబాయి లోకలబోర్డులో
1914-15 సంవత్సరమున కార్యము పరిపాలించుచు వారసము
వారాంతరమున ముగియించిరి. బొంబాయి రాష్ట్రమున 25 జిల్లా
లోకలబోర్డులున్నవి. 215 తాలూకా లోకలబోర్డులున్నవి.
కలవు! ఈ సంఘములు గత సంవత్సరమున నొనర్చిన మిటిం
గులు (1288) అక్రమమున నొనర్చిన మిటిం (1406) కంటె
తక్కువ. కొన్ని తాలూకాబోర్డులు తమకు కేటాపబడిన
స్వస్థుల సంఖ్యలకు మిటిం గునైన జరుపలేదు.
స్థితిగతుల దెలియు అవకాశముగలవని. మండు రిపో
ర్టున అభివృద్ధి గాంచిన యెడల అభివృద్ధిలేని బోర్డుల కర్దు
చేయు విషయమున వారసమున వారాంతరమున మిటిం
గును వచ్చుచుండిన అనధికార సంఖ్యల సంఖ్య మొత్తమునై
చాల తక్కువ. కార్యముల నిర్వహణలోగ్ధ చేయుచుండిన లో
కలబోర్డు స్వరకపోలమునకు కలియుచున్నది. వారసమున
వారసమున? గత సంవత్సరమున కేటాపబడిన స్థానిక స్వపరి
పాలనా సంఘముల రిపోర్టు అందునై వారసమున వారస
ర్చిన తీర్మాన మూలమున వారసమున రిపోర్టును నిపుడు
చరింపదు. అని నై తీర్మానమున వివరింపబడినది.

నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వైద్య దేవస్థానములలో 1916 సంవత్సరం ఏప్రిల్, మే నెలలో రాబడిన బంగారు వస్త్రాలు యాదగిరి కనినవానిని యా జాన్ నెల 26 తేది వరకు 11 ఘంటలకు తిరుపతి దేవస్థానం కజానావద్ద యేలం వేయబడును. యేలంలో సవాలు చేయ కోరువారు దేవస్థానం కచ్చేరీలలో ముందాడిగా గూపాయలు 100-0-0 సంచికారము కట్టి సవాలు చేయవలసినది.

మహార మొత్తం.

- 1 బంగారు ధావత్ 30 తులీ కంతున తులూ 1001-0-0
- 2 బంగారు నాణ్యములు ఒకలాటు 11 రకములు.
- 3 వాడిధావత్ 1000 తులూకంతున తులూ 6975-0-0
- 4 వాడినాణ్యములు ఒకలాటుగా 6 రకము
- 5 హరిదూపాయలు కెండులాటుగా రూపాయలు 3248
- 6 కేడ రూపాయలు ధావత్ 1000 కంతున రూ॥ 4865
- 7 కేడ సైపాలు ఒకలాటుగా రూపాయలు 474
- 8 తాంబూ ఒకలాటుగా శేరు 678
- 9 కస్తూరి వస్త్రాలు
- 10 బంగారు వస్త్రాలు

P. Rama Row,
for Vicharanakartha.
17-6-16
(481-20.6-16)

ప్రకటన

ముగ్గురు బ్రయుకుడు తీవర్లు కావలెను. గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు రేవల్వెటూలూకా ధూళి పూడిగ్రామములో 1916 నంబి జూలై నెల ప్రారంభమునుంచి ఫాపించబోవు ఇకాంప్లీటు సెకండరీ స్కూల్ కు బ్రయుకుడు మెట్రిక్యులేటు తీవరు 1 రున్న బోవర్ సెకండరీ బ్రయుకుడు తీవర్లు యిద్దరున్న కావలసియున్నారు. ప్రథమ తీవరుకు నెల 1 టీకి రు 35-0-0 ల-చొప్పనను మిగతాయిద్దరు తీవర్లకు నెల 1 టీకి ఒక్కొక్కరికి రు 15-0-0 చొప్పునను జీతములు యిచ్చుటకు నిశ్చయించినాము. కాన బ్రయుకుడు అయిన వారు, బాలురకు బోధచేయ నేర్పుగలవారు వారికి పుండుకొన్న సర్టిఫికేట్లు యోగ్యతా పత్రికలలో దిగువ సంతకము చేసిన నాపేరు ది 30 జూన్-లోగా దరఖాస్తులు పంపుకునే యెడల అంగీకరించ బడును.

ధూళిపూడి } ఇట్లు
సెకండరీ స్కూలు సంఘము. } తరువర్తి బావయ్య,
14-6-16. } కార్యదర్శి.
(480-17 6-16)

ప్రకటన ధర వివరములు.

కోర్టు ప్రకటనలు, వేలం నోటీసులు, మ్యూనిసిపలు ప్రకటనలు వస్త్రాలు వంక్రికి 0-3-0 వంతునను, స్వభావ ప్రకటనలు వంక్రికి 0-4-0 వంతునను సంఘసంస్కరణ విషయములు; ఏ నా హములు, జనన మరణాది విషయములు, ఇత్యాదులు పంజుల 0-2-0 వంతునను చాజ్ చేయబడును. వంక్రికి లెక్కకు రాని ప్రకటనలు అంగుళానానకు తక్కువకు 1-0-0 వంతున చాజ్ చేయబడును.

రూపాయ చార్జీకి తక్కువ ప్రకటనలు ఒప్పు కొనబడువు.

బేషధముల విషయమైన ప్రచురణములు సీటి బాహ్యము కాని భావనో వ్రాయబడవలెను. లేనిచో సుపాదకీసు సవరణములలోబడును.

కంట్రాక్టు ధరల వివరములు తెలియ గోరువారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాసి తెలిసి కొనవలయును.

ప్రకటన కాభివ్యక్తుడు
ఆంధ్రపత్రిక,
హైదరాబాద్ 212 క్రాసు.



స్త్రీ జనమునకు ముఖ్యమగుభూషణము. చక్కని తెలకట్టు. వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజముల కోరిని స్త్రీలుందురా?

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

స్త్రీలకు కప్పుని పరి. మెడనుకు పనిలెట్టుకావలకున స్త్రీలకును, చిప్ప బయటేదే. ఉష్ణాధిక్యమున తలచల్లబడును, నొప్పిపోవును, బట్ట తల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన లలరించును. మైసూరు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారుపతకము

బహుశుతి బడసినది. దీని ప్రాధాన్యత విశేషముల బొగడుట కిదియేదాము. యితర గృహసంస్థానా వూచీలు, ఇయ్య నేల. దేశమందంతటను వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంకొకరకు వాడి చూడవచ్చుచో కెంటు నే వాడును. నిర్భయముగ సంతోషమును గలిగించుగ గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మిశ్ర విడవాడవలయు.

సాచ్చురీక:- కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండ్లు ఏవో యొక సామాన్యపు మానె చూపి "ఇది చాలచుంచిది. మిక్కిలి చౌక" యనికెప్పి దానిని కొనుదరి కెప్పుడున్నారట. ఆహుటలచే మోసపోకును. ఆ మానె లలో వారికి మిక్కిలి లాభము వచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారు. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్ మాక్కు చూచి కొనుడు.

ఒక సీసా రు 1-0-0. ఏ. పి. రు 0-4-0
3 సీసాలు రు 2-10-0. ఏ. పి. రు 0-7-0

సోలువకెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రెస్, అండ్ కెయికల్ కంపెనీ,

55, జామ్నూనీడ్ మార్కెటు, బొంబాయి

124

మదగారు వకెంట్లు- మహతా పురుషోత్తం మూర్తి, 29, చెనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

ఆశిరభద్రపుర రక్తములన జనించుబాధ్యులకు కీరీటమంతటి మందు. తుగువును, చుచ్చును, గండములను తొంద్రను, పాలనోష్ణులను అన్ని విధములనన గలుగు సర్మకోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

సనాపధిసారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను సుఖ్యరత్నము అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, చులబద్ధమును కార్యభంబంధమున నొప్పలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాలోగ్యమును గలగ జేయును. 18 లోహలర మందుటకు 4 బెన్సెల బుడ్డిలలో అర్చుచును.

ప్రాప్తిటము:- పి. డి. సావంత్. గళక. వననవాడి నం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యపట్టణము నందును ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్త చందాదార్లను కుదుర్చు గలిగిన యేజంట్లు కావలయును.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు 212 మదరాసు అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను.

వ్యవస్థాపకుడు.

విన్నపము.

ఆంధ్రపత్రిక వషమున మా ప్రతినిధి మ॥ రా॥ శ్రీ, కైపా శేషాద్రిశర్మగారు దత్తమండలములలో సంచారము చేయుచున్నారు గాన వారిని ఆదరించి పత్రికకు తగురోత్సాహము చేయ, దత్తమండల వాసులు ప్రార్థితులు.

మేనేజరు
ఆంధ్రపత్రిక.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంఘిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరిశర్మోత్తమరావు. పం. 6

కైలినులభము కథలు చెదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుపంచీలకు రు. 2-0-0

అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశింపవచ్చు లేదు.

సిద్ధమయిన పంచీకలు పి. డి. గా పంపుదుము.

అయ్యవారు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (27) 145, కాంపి, ఎడరాజు ఆస్తి ప్రామును.

గుదరాసు మోటరు ఇంజనీయర్లు

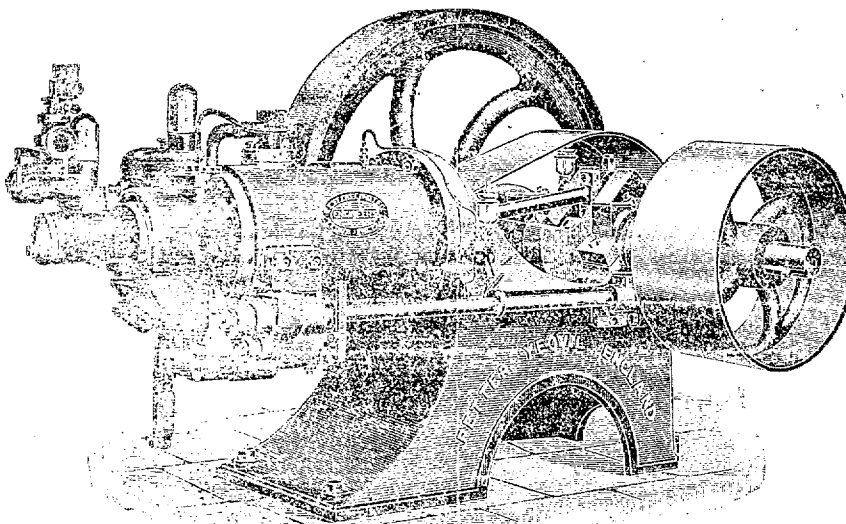
288 24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు

హంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమున, సదుపధిభాగమున, పోధకాభ్యాసముల గలవలదును. ప్రత్యేక గమనిక:- కారునూరిద్యాధ్యులకు ఉచితముగ నతియోగ్యభాగినికమును 3 ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ కనుగును, రయాలైన సైనాకరికి శిష్యాత్వములను. శిష్యుల సంఖ్యయే దీనికినిబడును. నునేజరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

పెట్రోల్ వేటెంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

సులభముగా యంత్రములను - చక్కని పనితీరును - స్థూలనిర్మాణమును, నిరాటంకముగా ముచ్చటైన శ్రద్ధయు కలుపుచున్నది. అన్ని పరిమాణములలోని యంత్రములను అవసరమున (Crud నుండి) వేరుచేసి, మంచి కమరుతో నైనను, నిజముగా నూనెతో నైనను, చక్కగా నడుపుచున్నది.



పెట్రోలు ఇంజనుల ప్రత్యేక ఉపయోగములు.

1. తనంతటనే శీతంపుతీసికే రగిల్చుటకుగల గొట్టముగలదు. ప్రారంభించబడిన తైలంపు అవసరములేదు.
2. తగులబడిపోయినందుకు రగిల్చుటకుగల గొట్టములు ఇతర యంత్రముల యందు కొన్ని వారములలో చెడిపోవును. ఇటు కొన్ని వర్షాలకు ముందు చెడిపోవును.

3. ప్రేముడు విత్తించు తగ్గించుటచే, యంత్రము స్వాధీనమున నుండును. 4. కట్టెరగిలబడుట మిక్కిలి తక్కువ. నడుపుటకు వాడుకనీయముగా నెక్కువమందును కృతగా కాక 5 రోజులలో నడపింపవచ్చును ఏ పరిమాణపువానినైన 5 నిమిషములలో నడపవచ్చును. 6. బలకరములయిన పంచేయ భాగములకు కొన్నిటిని ఎక్కువగా జరపించి, స్థూలముగా నిర్మింపబడిన పనితీరుతో ఎక్కువకాలము పనితీరును. 7. పీటరు ఇంజనుల విరాములు లేకుండ పనిచేయుటకు తగినవి. 8. పనిచేయు భాగముల బహు కొద్ది కురుకుచేత నిర్మాణమైయున్నవి. 9. మాఖ్యముగ పనిచేయుభాగములకు లేక చక్కయినను అపాయము సంభవించినప్పుడు మాత్రము తనంతట ఆగిపోవును. అందువలన యంత్రము నిజముగా కావున సుగ్రహముగ నుండును. అనేకపరిమాణములలో స్థానములను వి. కెలలకుగాని, ఇతర విషయములకుగాని దయచేసి మాకు వ్రాసికొనుడు.

బెను అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్, ఇంజనీయరింగు డిపార్టుమెంటు, మదరాసు.

150 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆంగ్లమున కావ్యమును పాడటం స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుమతించుటవలన నే కల్గుచున్నది. ఈ ఉచితము పుస్తకము ఆంగ్లముననుకూలముగా వ్రాసిరి. పరిపూర్ణముగా దృఢంగాను ఆంగ్లమున ఇప్పించినది. ఈ పుస్తకము ఇవాడుగా నీయబడును. నామ చార్జియు పేషు భరించుకొనవలెను. పేషు 219 నైట్స్ పాస్ట్రీ మునిసిపల్ గోవిందజీ, ఆటంకవిగ్రహ కౌన్సిలరు, 151, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

వైద్యవిద్య
దీనియందు ముందుగా వైద్యబోధనలు నిండియున్నవి. 144 పుటలుగల పుస్తకము మీ యింటివద్ద ఏ కన్యకా లేకపోవినచో భర్తకు కూడ లేక మీకు యిప్పించేటట్లు పుస్తకం పంపిస్తామని నిర్ణయించారు. ఇదే ఒక పుస్తకమునకు చార్జి 20, వై. నా. బా. రోడ్డు, మదరాసు.

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యదును. లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

ఈ మురబ్బా సాలామిసిరి కాదని యావలయునదికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరాకరించి చో అన్యాయముగా పొందవచ్చును. ఇరవైవేల మురబ్బా మురబ్బాలోనే ధాతువులు పరిశీలించి వ్యాధిగల కొలిమి బహిష్కరించి, ఎర్రకాటమునకు దాఖలు చేయవలెను. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బా నేపాలియెడల అట్టి దాఖలు తొలగించి బహిష్కరింపవలెను అని ప్రకటించుచు చిరకాలము నాఖలు చేసియున్నది.



ఈ సాలామిసిరి మురబ్బా వల్ల ధాతువులను, వ్యర్థములను, ధాతువు మురబ్బాతో కలపబడుట వలన, కీగురుకు మురబ్బా, 2 మురబ్బా వ్యాధి మానుకు, విశేష బలము కలుగును, 3 క్రమము గృహియగును, ఆకలి యెక్కువ కలుగును, చర్మము ఎరువగును. సాలామిసిరి అనునది బహిష్కరించు. ఇది కాబూల్, కాండహార్ దేశములలో వైరముగా నున్నది. అక్కడి జనులు ఈ మురబ్బా 2 కేసులకు తీసుకుని మనదేశపు 4 గుర్ర మనముల బలము ఆదేశమున ఒక మురబ్బా గలను. వై. మురబ్బాకు కేవలం మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మురబ్బాతో చేర్చి రియాజ్ చేయబడి యున్నది, 1 డబ్బాకు 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల యా రోగములు కలుగును. 2.8 డబ్బాకు ఉపయోగించి చివో జన్మించును వరకు గుర్ర మిచ్చును. అందు 2 రోజుల వార్షికుతో పంపబడును.

15 తులారు, డబ్బీ కల య. 2-0-0, తపాలాఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.
డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ డైర్యులు, నె 5, అనన్యోరోడు, బెంగళూరు సిటీ.

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి కల 0.8-0.



తలనొప్పులమాన్యును, వాయువు పోట్ల బోగొట్టును, చర్మపునోవుల బారదోలును. పోట్ల బోగొట్టును, వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు.

ఆమృతాంజనము డి.నా. 7, రింబు కెట్టిది మదరాసు.
కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గొఖలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రపటము
ప్రతి 1-కి కల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. సి. భర్తూ ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,
హా.నా.నా.నా. 212, మదరాసు.

తెలుగు ఆనందవాచక పుస్తకములు
మొదటితరగతినుండి చాలుకతరగతివరకు మాయోద్ధ సిద్ధముగా నున్నవి. ఇవి క్రింది జేసిన కితావులను ప్రాస్తూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ, కూచి నరసింహంబులు బి. యె; డి. టి. గారి చేతుల, వారుంటి శ్రీమంత్రిరావుగారి చేతుల రచించబడినవి మరియు మొదటి మూడు తరగతులకు చక్క పుస్తకములకు డైరెక్టరు గారు 1916 వ సం. జూన్ 22 వ తేది పార్టుమెంటు బాడ్జి గెట్టులో పాఠశాలలకుం దుయ్యోగింపవచ్చునని అనుమతి ఇచ్చియున్నాడు. ఒక్కొక్క పుస్తకమునకు మిక్కిలి నుండరములైన సాదాపటములకు రంగుపటములను సన్నవి.
ఆనందవాచక పుస్తకము, మొదటితరగతి రూ 0-2-0
" రెండవతరగతి రూ 0-2-6
" మూడవతరగతి రూ 0-3-0
" చాలతరగతి రూ 0-4-0
N.B.—ఎక్కువగా కొనుబుక్ కల్లర్లు కమిషనరీయగును, 235 ఆర్. వెంకటేశ్వర అందుకో,
ఆనందా ముద్రాదాలయం కాదులు, సుందరాను.

అ మ్మ బ డు ను
బిట్టు బ్రయిడితో నహా సెమిమిలిటరీ జీనులు
జమీందారులకును, కలెక్టరులకును, డిప్యూటీ సర్పంచ్ లకును,
వాడుకకు తగినవి. కొన్ని మాత్రమే గలవు.
కడియంబు ములలోపు పిలలకు యోగము చిన్న సింగులకై, దీని ప్రేము 16
అ గురులకు 21x1 1/2 అ గురులకు, రెండు గంటలు, ఒక ముపు, బ్యాక్ సీటు
విడితో నహా గలను. కీనున్న తెలివితో నహా వారు:—
ఏకంబం ఆంధ్రకో, మర్బూ, అంకు కమిషన్ జంట్టు,
425 18, సెంట్రల్ బీచ్ మదరాస్.

కుంకుమ పువ్వు
స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొంకును. కొనువారు సూర్యమారును
గమనింపుడు. కరస్పాన్ డెవస్ మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
53) 21, నాన్నువీధి, బొంబాయి.